პროლეტარიელნო, ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების ორგანო

КОМУНИСТИ ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО и ТБИЛИССКОГО КОМИТЕТОВ КП (б) ГРУЗИИ и СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

გამოცემის 29-ე წელი

ხუთშაბათი, 27 იანვარი, 1949 წ. № 18 (8321). ფასი 20 კაპ.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

გუშინ, 26 იანვარს, საქართველოს კომუნისტური პარტიის (ბოლშევიკების) XIV ყრილობა განაგრძობდა მუშაობას.

ყრილობამ მოისმინა სარევიზიო კომისიის საანგარიშო მოხსენება. შემდეგ ყრილობა გადავიდა კამათზე საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტისა და სარევიზიო კომისიის საანგარიშო მოხსენებათა გამო.

ყრილობამ მოისმინა სამანდატო კომისიის მოხსენება და ერთხმად დაამტკიცა იგი.

დღეს ყრილობა განაგრძობს მუშაობას.

საქართველოს კომუნისტური პარტიის (ბ) XIV ყრილობა

საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის ანგარიში

საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის მდივნის ამხანაგ **კ. ჩარკვიანის** მოხსენება 1949 წლის 25 იანვარს

ამხანაგებო!

საქართველოს კომუნისტური პარტიის (ბოლშევიკების) XIII ყრილობიდან გავიდა თითქმის ცხრა წელი — უდიდესი ისტორიული მოვლენებით აღსავსე პერიოდი. ამ მოვლენათაგან ყველაზე მნიშვნელოვანს, რომელმაც მსოფლიო განვითარების მთელი შემდგომი მსვლელობა განსაზღვრა, წარმოადგენს საბჭოთა ხალხის სახელოვანი გამარჯვება დიდ სამამულო ომში გერმანელი ფაშისტი დამპყრობლებისა და იაპონელი იმპერიალისტების წინააღმდეგ.

განადგურებული არიან საბჭოთა სახელმწიფოს ყველაზე საშიში მტრები — ფაშისტური გერმანია და იმპერიალისტური იაპონია, რომლებიც კაპიტალისტური გარემოცვიდან ყველაზე აგრესიულ და სამხედრო თვალსაზრისით ყველაზე ძლიერ სახელმწიფოებს წარმოადგენდნენ და ათეული წლების განმავლობაში ემუქრებოდნენ ჩვენი სოციალისტური სამშობლოს არსებობას. საბჭოთა კავშირის შეიარაღებულმა ძალებმა, რომლებსაც დიდი სტალინის მხედართმთავრული გენია წარმართავდა, გააცამტვერეს ომის ეს ორი მუდმივი კერა დასავლეთში და აღმოსავლეთში.

საბჭოთა ხალხმა ადვილად ოდენ მიაღწია გამარჯვებას. წარსული ომი მძიმე და სასტიკი იყო ჩვენი ქვეყნისათვის. მაგრამ როგორც ამხანაგი სტალინი გვასწავლის, „...ომი მარტო უბედურება როდი იყო. იგი ამასთანავე იყო ხალხის მთელი ძალების გამოცდისა და შემოწმების დიდი სკოლა... ომმა გამოცდის მსგავსი რამ მოუწყო ჩვენს საბჭოთა წყობილებას, ჩვენს სახელმწიფოს, ჩვენს მთავრობას, ჩვენს კომუნისტურ პარტიას...“.

ომის შედეგმა ცხადყო, რომ ბოლშევიკურმა პარტიამ და საბჭოთა ხალხმა, ჩვენმა საზოგადოებრივმა და სახელმწიფოებრივმა წყობილებამ ღირსეულად ჩააბარეს ეს დიდი გამოცდა.

საბჭოთა კავშირი ომიდან უფრო მეტად განმტკიცებული და ძლიერი გამოვიდა. სოციალიზმის ბაზა არათუ არ შევიწროდა, როგორც ეს ჩვენს მტრებს სურდათ, არამედ ომის შედეგად მნიშვნელოვნად გაფართოვდა დასავლეთისაკენ. ლენინამოსილი საბჭოთა არმიის დახმარებით აღმოსავლეთ ევროპის ხალხებმა ბურჟუაზიისა და მემამულეთა უღელი მოიშორეს და სოციალისტური განვითარების გზას დაადგნენ. ყველა მშრომელთა დიდი სამშობლოს — საბჭოთა კავშირის მუდმივი დახმარებით ახალი დემოკრატიის ქვეყნებში მიმდინარეობს მეურნეობისა და საზოგადოებრივი წყობილების გარდაქმნა სოციალიზმის პრინციპებზე. ეს არის დიდი სამამულო ომის ერთ-ერთი ყველაზე შესანიშნავი შედეგი.

ასე იმარჯვებს ლენინიზმი, ასე სრულდება დიდი ფიცი, რომელიც ამხანაგმა სტალინმა 25 წლის წინათ დასდო უკვდავი ლენინის კუბოსთან. აი რატომ არის, რომ მთელი საბჭოთა ხალხი უსაზღვრო ნდობით მოსავს ლენინ-სტალინის პარტიას, ბოლშევიკების პარტიას! აი რატომ არის, რომ იგი მხურვალე სიყვარულითა და მადლიერებით მიაპყრობს თვალს ყველა თავისი გამარჯვების შემოქმედს—დიდ ბელადს, მასწავლებელსა და მხედართმთავარს ამხანაგ სტალინს! **(მქუხარე, ხანგრძლივი ტაში).**

ომისშემდგომი პერიოდის დამახასიათებელ თავისებურებას ის წარმოადგენს, რომ მშვიდობის დამყარებისთანავე ამერიკის შეერთებული შტატებისა და ინგლისის ყველაზე აგრესიულმა ჯგუფებმა დაიწყეს გამალებული მზადება ახალი ომისათვის. ომის პერიოდის ჩვენი მოკავშირენი სისტემატურად არღვევენ მათ მიერ ხელმოწერილ დიდმნიშვნელოვან საერთაშორისო შეთანხმებებს. ამერიკის შეერთებული შტატებისა და ინგლისის მთავრობები თავიანთი იმპერიალისტური მიზნებისათვის იყენებენ გაერთიანებული ერების ორგანიზაციას, რომელიც დიდმა სახელმწიფოებმა შექმნეს ომის თავიდან ასაცილებლად. ამერიკელი მონოპოლისტები და მათი დამქაშები მთელი ძალღონით უწყობენ ხელს და აღვივებენ ეგრეთწოდებულ „ცივ ომს“, რომელიც მათი ვარაუდით ნამდვილი ომის მომზადების საშუალება უნდა გახდეს.

ევროპისადმი ვითომდა დახმარების სახით ამერიკის მონოპოლისტური კაპიტალი ცდილობს ხელში ჩაიგდოს დასავლეთ ევროპის სახელმწიფოთა ეკონომიკა, მათი ხალხები კი გამოიყენოს საზარბაზნე ხორცად ახალი ხოცვა-ჟლეტისათვის. ბრიტანეთის იმპერიალიზმის ბებერი მგელი ჩერჩილი და ამერიკელ მონოპოლისტთა სხვა ლაქიები გამალებით მუშაობენ საბჭოთა კავშირისა და ახალი დემოკრატიის ქვეყნების წინააღმდეგ მიმართული სხვადასხვა ბლოკების შესაქმნელად.

ამერიკელები ხელში იგდებენ ჩვენს ახლო მეზობელ თურქეთსაც, რომლის მთავრობაძაც უოლ-სტრიტის მაგნატებს უბადრუკი ნასუფრალის ფასად მიჰყიდა თავისი ხალხის ღირსება და სუვერენიტეტი.

იმპერიალიზმის ძალებს, რომლებიც ცდილობენ გააჩაღონ ახალი ომი, უპირდაპირდება მშვიდობის ურყევი დასაყრდენი—დიდი საბჭოთა კავშირი. ახალი დემოკრატიის ქვეყნების მთავრობებთან ერთად საბჭოთა მთავრობა ამხილებს ომის გამჩაღებელთა მანევრებს და წარმატებით იცავს მშვიდობის ინტერესებს.

საბჭოთა ადამიანებს ეჭვი არ ეპარებათ, რომ იმპერიალისტები ვერ მოახერხებენ ხალხების ჩაბმას ახალ ხოცვა-ჟლეტაში. მათ კარგად იციან, რომ, როგორც ამხანაგი სტალინი აღნიშნავს, „ხალხთა ხსოვნაში მეტად ცოცხალია ამასწინანდელი ომის საშინელებანი და მეტად დიდია საზოგადოებრივი ძალები, რომლებიც მხარს უჭერენ მშვიდობას, და ჩერჩილის მოწოდებებს აგრესიის დარგში არ ძალუძთ მათი დაძლევა და ახალი ომისაკენ მიბრუნება“.

საბჭოთა ხალხი რწმენით და მხნედ შესაკერის მომავალს. უდიდესი ენერგიით ახორციელებს იგი სტალინის გენიით დასახულ ომისშემდგომ სამუშაოთა გრანდიოზულ პროგრამას.

ცენტრალური სტატისტიკური სამმართველოს ცნობიდან, რომელიც 21 იანვარს გამოქვეყნდა, მსოფლიომ შეიტყო, რომ საბჭოთა კავშირში არ არის მრეწველობის არც ერთი დარგი, რომელსაც 1948 წელს პროდუქციის გამოშვების გეგმა გადაჭარბებით არ შეესრულებინოს. ხოლო სანერთო პროდუქციის გეგმა ხუთწლედის პირველ სამ წელიწადში სოციალისტურმა მრეწველობამ 103 პროცენტით შეასრულა.

ახალი მნიშვნელოვანი წარმატებებია მოპოვებული სოფლის მეურნეობაში, ტრანსპორტის მუშაობაში, კულტურულ მშენებლობაში, დღითიდღე ძაღლდება მშრომელთა კეთილდღეობის დონე, დიდი სისწრაფით იზრდება დიადი საბჭოთა სახელმწიფოს ეკონომიური და სამხედრო ძლიერება.

უდიდესი მიღწევებით შეეგებენ საქართველოს კომუნისტური პარტიის (ბოლშევიკების) XIV ყრილობას ჩვენი რესპუბლიკის მშრომელნი.

საბჭოთა ხელისუფლების ლენინურ-სტალინურმა ნაციონალურმა პოლიტიკამ ქართველი ხალხი სოციალური ჩაგვრისა და ნაციონალური დამონებისაგან გაათავისუფლა. ბოლშევიკური პარტიის ხელმძღვანელობით, დიდი რუსი ხალხის მუდმივი დახმარებით, ქართველმა ხალხმა თავისი მეურნეობისა და კულტურის ნამდვილ აყვავებას მიაღწია.

ომის წლებში საქართველოს მშრომელნი, ბოლშევიკური პარტიული ორგანიზაციების ხელმძღვანელობით, მთელ თავიანთ ძალღონეს იხმარდნენ მტერზე გამარჯვების საქმეს. ქართველი ხალხის ასეულ ათასობით შვილი იბრძოდა სამამულო ომის ფრონტებზე, თავდადებით იცავდა საბჭოთა სამშობლოს ღირსებასა და დამოუკიდებლობას. ზურგში დარჩენილი მთელი მოსახლეობა განსაკუთრებული აღმავლობით მუშაობდა საწარმოებში, შახტებში, საკოლმეურნეო მინდვრებსა და პლანტაციებში. სახელოვანი საბჭოთა არმიის მოსამარაგებლად საჭირო იარაღის, საომარი მასალების, ჩაცმულობის, სურსათის წარმოების გეგმები დიდი გადაჭარბებით სრულდებოდა.

ომის წლებში საქართველოს პარტიულმა ორგანიზაციებმა შეინარჩუნეს სამრეწველო წარმოების მაღალი დონე. მოპოვებულ იქნა სერიოზული წარმატებანი მარცვლეულისა და კარტოფილის ნათესის გაფართოებასა და წარმოების გადიდებაში, რასაც უდიდესი მნიშვნელობა ჰქონდა ომიანობის დროის ძნელ პირობებში მოსახლეობის მომარაგების უზრუნველსაყოფად.

მას შემდეგ, რაც ჩვენი ქვეყანა მშვიდობიანი განვითარების რელსებზე გადავიდა, ქართველი ხალხი დაუყოვნებლივ ჩაება დიად შემოქმედებითს მუშაობაში ომის შედეგების ლიკვიდაციისა და ახალი სტალინური ხუთწლედის განხორციელებისათვის. „სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის აღდგენისა და განვითარების 1946-1950 წლების ხუთწლიანი გეგმის კანონის“ საფუძველზე შემუშავებულ იქნა საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის განვითარების ხუთწლიანი გეგმა. საქართველოს კომუნისტური პარტიის (ბოლშევიკების) მთელი მუშაობა ომისშემდგომ პერიოდში ჩვენი რესპუბლიკის სამეურნეო და კულტურული მშენებლობის ამ ახალი ვრცელი პროგრამის შესრულების ამოცანებით განისაზღვრებოდა.

ამიტომ ცენტრალურ კომიტეტს აუცილებლად მიაჩნია მოახსენოს ყრილობას, თუ რა მუშაობა გასწიეს პარტიულმა ორგანიზაციებმა ახალი სტალინური ხუთწლედის დავალებათა განსახორციელებლად.

I. მრეწველობა და ტრანსპორტი

ახალი ხუთწლიანი გეგმის კანონი ითვალისწინებს საქართველოს ინდუსტრიის სწრაფ ზრდას. 1950 წელს, ხუთწლედის უკანასკნელ წელს, საქართველოს მრეწველობის საერთო პროდუქციის მოცულობამ უნდა გადააჭარბოს ომამდელი 1940 წლის წარმოების მოცულობის დონეს 48,9 პროცენტით.

სამრეწველო წარმოების ასეთი ზრდის უზრუნველსაყოფად რესპუბლიკაში გაჩაღებულია დიდი სამრეწველო შენებლობა. საკმარისია ითქვას, რომ მარტო ორი ისეთი საწარმოს დამთავრების შემდეგ, როგორიცაა რუსთავის მეტალურგიული ქარხანა და ქუთაისის საავტომობილო ქარხანა, ჩვენი მრეწველობის წარმოების ძირითად საშუალებათა ღირებულება თითქმის გაორკეცდება.

ხუთწლიანი გეგმა ითვალისწინებს ჩვენი მრეწველობის არა მარტო რაოდენობრივ, არამედ, უწინარეს ყოვლისა, ხარისხობრივ ზრდას. ომისშემდგომი ხუთწლიანი გეგმის განხორციელების შედეგად საქართველო გადაიქცევა რესპუბლიკად, რომელიც დიდი მასშტაბებით გამოუშვებს შავ ლითონებსა და მანქანებს. ამასთან ერთად ფართოდ ვითარდება მსუბუქი და კვების მრეწველობა, რომლებსაც ჩვენი სოფლის მეურნეობა უზრუნველყოფს მრავალი სახის ძვირფასი ნედლეულით.

ომის შემდგომი სტალინური ხუთწლედის პირველი სამი წლის შედეგები ცხადყოფენ, რომ საქართველოს კომუნისტური პარტია (ბოლშევიკებისა), რომელიც სათავეში უდგას მშრომელთა აქტივობას, უზრუნველყოფს ხუთწლედის ძირითად დავალებათა ვადამდე შესრულებას.

1946 წელს დამთავრდა მრეწველობის ომისშემდგომი გარდაქმნა. 1947 წელს საქართველოს მთელი მრეწველობის საერთო პროდუქციამ 12,1 პროცენტით გადააჭარბა ომამდელ დონეს.

შემდეგი წელი ხასიათდება საერთო პროდუქციის ზრდის კიდევ უფრო მაღალი ტემპით. 1948 წელს მან 15,5 პროცენტით გადააჭარბა 1947 წლის საერთო პროდუქციას, 29,5 პროცენტთ—1940 წლისას და შეადგინა ხუთწლიანი გეგმით 1950 წლისათვის გათვალისწინებული საერთო პროდუქციის მოცულობის 86,9 პროცენტი. ეს მაჩვენებლები საფუძველს გვაძლევენ ჩავთვალოთ, რომ წარმოების დონის მხრივ მიმდინარე წლის პირველი ნახევრის ბოლოსათვის ჩვენი მრეწველობა შეასრულებს თავის ხუთწლედს.

ხუთწლიანი გეგმის შესრულება და წარმოების დონე ძირითადად სამრეწველო სამინისტროთა და საწარმოთა ხაზით ომისშემდგომი სტალინური ხუთწლედის პირველ 3 წელიწადში ხასიათდება შემდეგი მონაცემებით:

	საერთო პროდუქციის გეგმისფარდი ხუთწლედის 3 წელიწადში პროცენტებში ფასებში	1948 წელი პროდუქციისა 1940 წლისადმი
საგემოვნო მრეწველობის სამინისტრო	115,2	113,2
კვების მრეწველობის სამინისტრო	100,8	76,7
ხორცისა და რძის მრეწველობის სამინისტრო	101,4	114,2
მსუბუქი მრეწველობის სამინისტრო	103,0	90,6
საფეიქრო მრეწველობის სამინისტრო	106,5	112,7
ადგილობრივი მრეწველობის სამინისტრო	108,8	171,7
საშენ მასალათა მრეწველობის სამინისტრო	107,2	181,5
სატყეო და ქაღალდის მრეწველობის სამინისტრო	111,9	85,1
ავტოტრანსპორტის სამინისტრო	97,4	88,4
სარეწაო კოოპერაცია და ინვალიდთა კოოპერაცია	101,7	112,7
საკავშირო დაქვემდებარების საწარმოები	101,6	—

ამ ცხრილიდან ჩანს, რომ ყველა სამინისტროს, ავტოტრანსპორტის სამინისტროს გარდა, სამი წლის საწარმოო პროგრამა მთლიანად და გადაჭარბებით შესრულა. მათმა უმრავლესობამ 1948 წელს წარმოების ომამდელ დონეს გადააჭარბა. მხოლოდ კვების მრეწველობის, მსუბუქი მრეწველობის, სატყეო და ქაღალდის მრეწველობისა და ავტოტრანსპორტის სამინისტროებს ჯერ კიდევ არ მიუღწევიათ საერთო პროდუქციის გამოშვების ომამდელი დონისათვის.

წარმოების ზრდის თვალსაჩინო სურათს იძლევა ნატურალური პროდუქციის ძირითად სახეთა გაფართოების შედარებითი მონაცემები. 1948 წელს გამოშვებულია პროცენტებით 1940 წელთან შედარებით:

ქვანახშირი	201,1
ელექტროენერგია	148,5
მათ შორის საქართველოს ენერგოსისტემაში	161,8
ფეროშენადნობები (პირობითი ტონობით)	129,0
ლიტოპონი	175,2
ლითონსაჭრელი დაზგები	138,7
ცემენტი	120,9
ავური საშენ მასალათა მრეწველობის სამინისტროს ხაზით	255,8
ქაღალდი	122,7
ბამბის ქსოვილი	687,5
შალისა და შალნარევი ქსოვილი	120,3
აბრეშუმისა და აბრეშუმნარევი ქსოვილი	103,8
შაქარი	105,3
საპონი	128,4
პირველადი დამუშავების ჩაი	105,2
პაპიროსი	118,2
კონსერვი	127,5

ამასთან ერთად უნდა აღინიშნოს, რომ ჩვენ ჯერ ჯერ კიდევ ვერ მივაღწიეთ ომამდელ დონეს ნავთისა და მარგანეცის მადნის მოპოვებაში, აგრეთვე წინდის ნაწარმის, ფეხსაცმლის, მცენარეული ზეთისა და ყურძნის ღვინის წარმოებაში.

საჭიროა გავაცხოველოთ მუშაობა მრეწველობის ამ დარგებში, რათა მათ უკვე წელს გადააჭარბონ 1940 წლის დონეს.

დიდმნიშვნელოვან შედეგს წარმოადგენს ჩვენი ქიმიური მრეწველობის პროდუქციის გადიდება. ქუთაისის ლიტოპონის ქარხანამ, როგორც უკვე ღონიშნე, 75,2 პროცენტით გადააჭარბა თავისი წარმოების ომამდელ დონეს. თბილისის პლასტიკური მასების ქარხანაც გადაჭარბებით ასრულებს საწარმოო პროგრამას. მაგრამ ყველაზე მნიშვნელოვანი ის არის, რომ მიღებულია სერიოზული ზომები, რათა ფართოდ გაიშალოს ქიმიური მრეწველობა, რომელიც საქართველოში ძლიერ ჩამორჩენილი იყო.

ყველაზე მნიშვნელოვან წამოწყებას ამ საქმეში წარმოადგენს რუსთაველის აზოტ-ტუკის ქარხნის მშენებლობა მეტალურგიული ქარხნის კოქსის გაზის გამოყენების ბაზაზე. აზოტ-ტუკის ქარხანა გამოუშვებს 90 ათას ტონაზე მეტ აზოტოვან სასუქს 20-პროცენტიანი გამონგარიშებით. მის აგებას უდიდესი მნიშვნელობა აქვს ჩვენი სოფლის მეურნეობისათვის.

როგორც სამრეწველო სამინისტროთა მუშაობის საერთო ნაკლი უნდა აღინიშნოს ის, რომ მათ ვერ შეასრულეს კაპიტალური მშენებლობის გეგმა. განსაკუთრებით ცუდი მდგომარეობაა მშენებლობის მხრივ ხორცისა და რძის მრეწველობის სამინისტროს ხაზით, რომელმაც კაპიტალურ სამუშაოთა გეგმა შარშან 84,8 პროცენტით შეასრულა. არადამაკმაყოფილებლად მიმდინარეობს მშენებლობა აგრეთვე საფეიქრო მრეწველობის ხაზით, რომელმაც კაპიტალურ სამუშაოთა გეგმა გასულ წელს 82,8 პროცენტით შეასრულა.

კაპიტალური მშენებლობის ასეთი ჩამორჩენა შეუწყნარებელია. ამ მნიშვნელოვანი საქმის გამოსასწორებლად გადამწყვეტი ზომები უნდა იქნას მიღებული.

ნება მიბოძეთ უფრო დაწვრილებით შევჩერდე მრეწველობის ზოგიერთ წამყვან დარგზე.

ქვანახშირი

საანგარიშო პერიოდში საქართველოს ქვანახშირის მრეწველობა სწრაფი ტემპით იზრდებოდა. ჩვენი ქვანახშირის შახტების საერთო სიმძლავრე 170 პროცენტით გაიზარდა ომამდელ, 1940 წელთან შედარებით.

როგორც ზემთ აღინიშნა, გასულ წელს ქვანახშირის ამოღებამ 101,1 პროცენტით გადააჭარბა 1940 წლის დონეს.

მაგრამ აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ საქართველოს ქვანახშირის კომბინატი ჯერ კიდევ ვერ ასრულებს ქვანახშირის ამოღების სახელმწიფო გეგმას: 1946 წელს ეს გეგმა შესრულებულ იქნა 92,9 პროცენტით, 1947 წელს—73,1 პროცენტით და 1948 წელს—89 პროცენტით.

ქვანახშირის ამოღების გეგმის შესრულებაში ჩამორჩენა იმით აიხსნება, რომ საქართველოს ქვანახშირის კომბინატის, მისი ტრესტებისა და შახტების ხელმძღვანელები ჯერ კიდევ საკმაო ყურადღებას არ აქცევენ მოსამზადებელ სამუშაოს და სანგრევთა აწმენდის ხაზის განვითარებას. დამახასიათებელია, რომ ამ ხაზის სიგრძემ 1948 წელს კომბინატის ყველა შახტში გეგმის მხლოდ 57,7 პროცენტი შეეგება, მათ შორის ტყვიბულქვანახშირის ტრესტში 50,2 პროცენტი, ტყვარჩელქვანახშირის ტრესტში—87,2 პროცენტი და ახალციხის შახტსამმართველოს ხაზით—20,2 პროცენტი.

ძირითადი სამთო გამონამუშევართა წინაწაწევის გეგმა 1948 წელს კომბინატში შესრულებულია მხოლოდ 84 პროცენტით, მათ შორის: ტყიბულქვანახშირის ტრესტში—88 პროცენტთ და ტყვარჩელქვანახშირის ტრესტში—73,7 პროცენტთ.

ქვანახშირის შახტები ცუდად არიან უზრუნველყოფილნი მუშახელით. კომბინატმა და ტრესტებმა ჯერ კიდევ ვერ მოახერხეს შეექმნათ საჭირო საბინაო-საყოფაცხოვრებო პირობები მუშებისათვის, რაც იწვევს მათს დიდ დენადობას. მუშათა დენადობას ხელს უწყობს აგრეთვე შრომის არადამაკმაყოფილებელი ორგანიზაცია ბევრ უბანზე და აგრეთვე ახლად მიღებულ მუშებში პოლიტიკურ-აღმზრდელობითი მუშაობის არადამაკმაყოფილებელი დაყენება.

ქვანახშირის მრეწველობაში მექანიზმების გამოყენების მხრივ ყველაფერი რიგზე როდია. ჩვენს შახტებში ქვანახშირის ამოღება მექანიზებულია მთლიანად, გამოტანა—93,7 პროცენტით, მაგრამ საკმაოდ მექანიზებული არ არის გათხრის სამუშაოები. ისეთი შრომატევადი სამუშაო, როგორიც ქანის დატვირთვაა, დღემდე ძირითადად ხელით სრულდება. შახტების ადმინისტრაცია ჯეროვან ზომებს არ იღებს იმისათვის, რომ უფრო ფართოდ დანერგოს გადამტვირთველ მანქანათა გამოყენება, რის შედეგადაც 1948 წელს შახტებში არსებული 39 გადამტვირთველიდან მხოლოდ 13 მუშაობდა.

შახტების ხელმძღვანელები საკმაო მუშაობას არ ეწევიან მუშათა და ინჟინერ-ტექნიკური პერსონალის ტექნიკური სწავლების მოსაწყობად. არის შრომის დისციპლინის, ტექნიკური ექსპლოატაციის წესებისა და უსაშიშრობის ტექნიკის უხეში დარღვევის შემთხვევები, ეს კი ჩვენი ქვანახშირის საბადოთა სირთულის პირობებში სერიოზულ ავარიებს იწვევს.

ქვანახშირის შახტების სიმძლავრის გამოყენების კოეფიციენტი ჯერ კიდევ დაბალია. 1948 წელს შახტების სიმძლავრე გამოყენებული იყო 51,3 პროცენტთ.

ყრილობის დელეგატებს მოეხსენებათ, რომ დიდი საშახტო მშენებლობა საქართველოში წარმოობს ამერიკ-კავკასიის მეტალურგიული ქარხნის კოქსვადი ქვანახშირით უზრუნველსაყოფად. ქარხნის საკოქსე ბატარეები წელიწადში მოიხმარენ 900 ათას ტონა გაუხვებულ ქვანახშირს. ეს იმას ნიშნავს, რომ კოქსვადი ქვანახშირის მოპოვება საქართველოში ახლო მომავალში აყვა-

(ᲒᲐᲒᲠᲫᲔᲚᲔᲑᲐ ᲛᲔ-2 ᲒᲕᲔᲠᲓᲖᲔ)

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საქართველოს კომუნისტური პარტიის (ბ) XIV ყრილობა

საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის ანგარიში

საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის მდივნის ამხანაგ კ. ჩარკვიანის მოხსენება 1949 წლის 25 იანვარს

(გაგრძელება)

ნილ უნდა იქნას 2.580 ათას ტონამდე, ხოლო ენერგეტიკული ქვანახშირისა სახალხო მეურნეობის სხვა დარგებისათვის 1.000.000 ტონამდე.

ქვანახშირის შახტების სათანადო სიმძლავრეთა არსებობის პირობებშიც კი, ქვანახშირის მოპოვების ასეთი გადიდება 1-2 წელიწადში შეუძლებელია. ამიტომ საჭიროა ახლავე უზრუნველყოთ ქვანახშირის მოპოვების ზრდის უფრო სწრაფი ტემპი.

გადავჭრით უნდა წავწიოთ წინ ქვანახშირის მოპოვების პროცესების მექანიზაციის საქმე და მივაღწიოთ გარდატეხას მუშახელის შეგროვებასა და შენარჩუნებაში. უკანასკნელ წლებში მიღწეულია შახტებში ხელფასის დიდი ზრდა: თუ 1945 წელს ერთი მუშის საშუალო წლიური ხელფასი 8.776 მანეთს შეადგენდა, 1948 წელს მან შეადგინა 11.447 მანეთი, ე. ი. გადიდდა 30,4 პროცენტით. მოწინავე სტახანოველი მაღაროელები თვეში 3-დან 8 ათასამდე მანეთს იღებენ. ასეთი ხელფასის პირობებში უთუოდ შეიძლება მუშების შენარჩუნება, თუ კი მათ შეუქმნით რიგიან საბინაოსაყოფაცხოვრებო პირობებს და გამოვიჩენთ მზრუნველობას მათი კვალიფიკაციის ამაღლებისათვის.

ქვანახშირის დაბუშავება ჭერის ჩამონგრევის წესით, რასაც დღემდე იყენებენ ტყიბულში, დიდ დანაკარგებს და მიწისქვეშა ხანძრის გაჩენას იწვევს. ხოლო საქართველოს ქვანახშირის კომბინატს ხელმძღვანელნი ჯერაც არ შესდგომიან ტყიბულის შახტებში დამუშავების ჰიდრავლიკური ესბების წესის დანერგვას, რომლის დროსაც ქვანახშირის დანაკარგი 3-3,5-ჯერ მცირდება, ხანძრები კი სავსებით ისპობა. მათ ჩაშალეს სავსები მასალის კარიერების მშენებლობის დაწყების ვადები და თურქე დღემდე საპროექტო სამუშაოებიც არ დაუმთავრებიათ. უნდა ითქვას, რომ ამ საკითხს არც სსრ კავშირის ქვანახშირის მრეწველობის სამინისტრო აქცევს ჯეროვან უურადღებას.

ამხანაგებმა გუჯეჯიანმა, ვარდიშვილმა და მარიახინმა უნდა უზრუნველყონ დამუშავების ამ ახალი წესის უსწრაფესი დანერგვა ტყიბულის ქვანახშირის შახტებში.

ერთხელ და სამუდამოდ უნდა მოშლოს ბოლო ქვანახშირის შახტებში მოსამზადებელ სამუშაოთა წარმოების შეუფასებლობას. ქვანახშირის მრეწველობის მუშაკებს, თვით წარმოების ხასიათის მიხედვით, არ შეუძლიათ მხოლოდ დღევანდელი დღით იცხოვრონ. ქვანახშირის მოპოვებასთან ერთად ისინი ყოველდღიურად უნდა ამზადებდნენ მომავალ სამუშაოთა ფრონტს, წინაალმდეგ შემთხვევაში ქვანახშირის მოპოვების გეგმის ჩაშლა გარდუვალია.

საქართველოს კ. პ. (ბ) ტყიბულისა და ახალციხის რაიკომები და ტყვარჩელის საქალაქო კომიტეტი ყოველდღიურად უნდა ზრუნავდნენ ქვანახშირის შახტების გამართული მუშაობისათვის, კონტროლს უწევდნენ ქვანახშირის მრეწველობის მუშაკთა საქმიანობას და სათანადოდ ეხმარებოდნენ მათ: ქვანახშირის რაიონების პარტიული ორგანიზაციების ერთ-ერთი მთავარი ამოცანაა მეშახტეთა შორის პოლიტიკური და აღმზრდელობითი მუშაობის ფართოდ გაჩაღება. პარტიულმა ორგანიზაციებმა გადამწყვეტი როლი უნდა შეასრულონ ქვანახშირის მრეწველობის მუშათა ახალი კადრების შექმნის საქმეში.

ქვანახშირის მოპოვების სწრაფი ზრდა შესაძლებელი გახდა მხოლოდ იმიტომ, რომ ომისშემდგომ წლებში ჩვენ ფართოდ გავაჩაღეთ ახალი საშახტო მშენებლობა. ქვანახშირის ხუთი უფლაზე მძლავრი შახტი, ამჟამად მოქმედი რვა შახტიდან, ომისშემდგომ წლებში ამენდა და ამუშავდა.

ქვანახშირის შახტების, მათი დამხმარე საწარმოებისა და საბინაო ფონდის მშენებლობას აწარმოებს სსრ კავშირის ქვანახშირის მრეწველობის სამინისტროს საქშახტმშენის სამმართველო. ხუთწლედის პირველ სამ წელიწადში საქშახტმშენმა მხოლოდ შარშან შეასრულა სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოთა გეგმა. მთელ სამ წელიწადში სამმართველომ აითვისა 265 მილიონი მანეთი, ანუ ხუთწლიანი გეგმით გათვალისწინებული თანხის 47,9 პროცენტი.

ქვანახშირის შახტებს გარდა საქშახტმშენი აწარმოებს ჩითახვეის ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობას. ამ სადგურის აგების სამუშაოები წარმატებით მიმდინარეობს. თუ ჩითახვეჩესის მშენებლებს საჭირო დახმარება გაიწევთო, ისინი პირობას იძლევიან, რომ სადგურის პირველ აგრეგატს საქსპლოატაციოდ გაუშვებენ მიმდინარე წლის დამლევისათვის.

1948 წელს სამშენებლო სამუშაოთა გეგმის საერთოდ დამაკმაყოფილებელად შესრულებასთან ერთად, საქშახტმშენი კვლავ ჩამორჩება ქვანახშირის მრეწველობის მუშაკთათვის საცხოვრებელი სახლების მშენებლობაში. საბინაო ფართობის საექსპლოატაციოდ გადაცემის გეგმა 1946 წელს 22,4 პროცენტით შესრულდა, 1947 წელს—20,1 პროცენტით და მხოლოდ 1948 წელს — 81,9 პროცენტით.

საბინაო მშენებლობის ასეთი წარმოება შეუწყნარებელია. ზემოთ უკვე ვთქვი, რომ ქვანახშირის მრეწველობის მუშაკთა მუდმივი კადრების შექმნა დამოკიდებულია უმთავრესად საბინაო ფართობით მათ უზრუნველყოფაზე. საქშახტმშენის ხელმძღვანელები—აბს. მარიახინი და კურენკოვი მოვალენი არიან შეცვალონ თავიანთი დამოკიდებულება საბინაო მშენებლობისადმი. საბინაო ფართობის გადაცემის გეგმები ყოველწლიურად უნდა სრულდებოდეს.

ამჟამად საქშახტმშენი აშენებს შვიდ ახალ შახტს. წარმოებს აგრეთვე მუშაობა ტყიბულში ლენინის სახელობისა და სტალინის სახელობის შახტების გასაღრმავებლად 200 მეტრ ჰორიზონტამდე, რაც დიდ სიღრმეზე არსებული ქვანახშირის ფენების ექსპლოატაციის შესაძლებლობას მოგვცემს.

ახალი შახტების მშენებლობა ისეთი ანგარიშით უნდა წარმოებდეს, რომ მათი საექსპლოატაციოდ გადაცემა ხდებოდეს მთავრობის მიერ დადგენილ ვადებში, წინაალმდეგ შემთხვევაში ჩვენ ვერ უზრუნველყოფთ ქვანახშირის მოპოვების საჭირო ზრდას.

საქშახტმშენი უახლოეს ხანში უნდა შეუდგეს ტყიბულში ჰიდრავლიკური ესბების მეურნეობის მშენებლობას, აგრეთვე მუშაობას ტყიბულის გამაუჯეჯებელი ფაბრიკის მშენებლობისათვის, ურომლისოდაც შეუძლებელია ამიერკავკასიის მეტალურგიული ქარხნის უზრუნველყოფა საკოქსავად გამუჯეჯული ქვანახშირით. უნდა აღვნიშნო, რომ ნელი ტემპით ჩაღდება საქართველოს ქვანახშირის კომბინატის ადმინისტრაციული სახლის მშენებლობის სამუშაოები. საჭიროა დაჩქარდეს ამ სახლის მშენებლობა, რომლის აგებითაც დაინტერესებულია მთელი ქალაქი.

ქვანახშირის ძიების დარგში შესრულებულ სამუშაოთა შედეგად ქვანახშირის დადასტურებული მარაგი ჩვენს საბადოებში ფრიად მნიშვნელოვანია. მაგრამ გამოელინებული მარაგი სრულებითაც არ წარმოადგენს ზღვარს. საქართველოს ქვანახშირის საძიებო ტრესტმა უფრო ფართოდ უნდა გააჩაღოს საძიებო სამუშაოები ყველა რაიონში, სადაც ქვანახშირის ნიშნები მოიპოვება. მუდამ უნდა გვახსოვდეს, რომ ჩვენი ქვანახშირის საბადოების რთულ გეოლოგიურ პირობებში მარაგის გადიდება და ახალი შახტების მოსაწყობად ფართობის მომზადება მთლიანად და სავსებით დამოკიდებულია იმაზე, თუ რა უნარსა და სიმტკიცეს გამოიჩენენ ჩვენი გეოლოგები, რომლებიც ქვანახშირის საძიებო მუშაობას ეწევიან.

ენერგეტიკა

საანგარიშო პერიოდში მიღწეულია დიდი წარმატებანი ენერგეტიკის დარგში. ხრამის ჰიდროელსადგურის მშენებლობის სამუშაოთა ომის დამთავრებამდე ბევრად ადრე განახლებამ საშუალება მოგვცა უკვე 1947 წლის დამლევს საექსპლოატაციოდ გადაგვეცა ამ სადგურის პირველი აგრეგატი რამდენიმე ათეული ათასი კილოვატის სიმძლავრისა. გასული წლის დამლევს ამუშავდა ასეთივე სიმძლავრის მეორე აგრეგატი. ამრიგად, ხრამჰესი ამჟამად საქართველოში ყველაზე მძლავრი ელექტროსადგურია.

გასული წლის დამლევს საექსპლოატაციოდ გადაეცა სოხუმჰესის სამივე აგრეგატი.

ომის პერიოდში დაიდგა მეორე აგრეგატი ტყვარჩელის სახელმწიფო რაიონულ ელექტროსადგურში.

საქენერგოს სისტემის ელექტროსადგურთა სიმძლავრემ 1948 წელს მიაღწია 258 ათას კილოვატს, ნაცვლად 1940 წლის 139.500 კილოვატისა, ე. ი. 84,8 პროცენტით გადიდდა. 1940 წელს საქენერგოს სისტემის ელექტროსადგურებმა 645,8 მილიონი კილოვატსაათი ელექტროენერგია გამოიმუშავეს, ხოლო 1948 წელს—1.045 მილიონი კილოვატსაათი. ეს იმას ნიშნავს, რომ გასულ წელს ჩვენმა სახალხო მეურნეობამ 61,8 პროცენტით მეტი ელექტროენერგია მიიღო, ვიდრე 1940 წელს.

საანგარიშო პერიოდში აშენდა და საექსპლოატაციოდ გადაეცა 389 კილომეტრი საერთო სიგრძის მაღალვოლტიანი ელექტროგადამცემი ხაზები. გადამცემი ხაზების სიგრძე რესპუბლიკაში 73,3 პროცენტით გადიდდა.

საქართველოში ენერგეტიკული მშენებლობის წარმატებანი საგრძნობწილად იიხსნება სსრ კავშირის ელექტროსადგურთა სამინისტროს ტრესტ ხრამჰესმშენის კარგი მუშაობით. ტრესტის მიერ აგებული ხრამის მარეგულირებელი ჰიდროელექტროსადგური საქართველოს მთელი სახალხო მეურნეობის სიამაყეს წარმოადგენს. წნევით იგი ევროპის ყველა მძლავრ მაღალ წნევის ჰიდროსადგურს აღემატება. სადგურის ძირითადი ჰიდროტექნიკური ნაგებობანი უნიკალურია ამ სიტყვის სრული მნიშვნელობით. მათ რიცხეს ეკუთვნის: სსრ კავშირში პირველი 30 მეტრი სიმაღლის ქვაყრილის კაშხალი ლითონის ეკრანით; სსრ კავშირში ყველაზე დიდი, 7,5 კილომეტრი სიგრძის, მაღალწნევიანი გვირაბი, 6-6,5 ატმოსფეროს წნევაზე გაანგარიშებული; 1.200 მეტრი საერთო სიგრძის საწნეხი მილსადენი 1.5-დან 3 მეტრამდე დიამეტრით, 50 ატმოსფეროს წნევაზე გაანგარიშებული.

ხრამის ჰიდროელსადგურის პირველი აგრეგატის ექსპლოატაციის ერთი წლის მანძილზე სადგურის ყველა ნაგებობა უნაკლოდ მუშაობდა. ეს მოწმობს ტრესტ ხრამჰესმშენის მიერ შესრულებულ სამუშაოთა მაღალ ხარისხს.

წელს ხრამჰესმშენმა უნდა დადგას ჰიდროსადგურის მესამე აგრეგატი და დაამთავროს საგენერატორო შენობის მოპირკეთებისა და საბინაო მშენებლობის სამუშაოები. ტრესტი ვალდებულია მთლიანად დაამთავროს მარნეულიდან ჰიდროსადგურამდე გზის მშენებლობა და დაგუდრონება. სოხუმჰესში დარჩენილი სამუშაოები აგრეთვე წელს უნდა დამთავრდეს.

ჩვენი მეურნეობის ენერგეტიკული ბაზის განვითარების ვიწრო ადგილს წარმოადგენს მაღალვოლტიანი გადამცემი ხაზების მშენებლობა. უნდა ვაღიაროთ, რომ რესპუბლიკის ხელმძღვანელმა ორგანოებმა საკმაო სიმტკიცე ვერ გამოიჩინეს გადამცემი ხაზების აგების საქმეში. ამ სამუშაოთათვის საჭირო ასიგნებათა გაცემა შეზღუდული რაოდენობით ხდებოდა, მატერიალური მომარაგებაც საკმაო არ იყო. სწორედ ამით აიხსნება, რომ ტყვარჩელის რაიონულ თბოელექტროსადგურსა და რიონჰესს შუა მეორე გადამცემი ხაზის მშენებლობა, რაც უკვე სამი წელია წარმოებს, დღეგ დამთავრებული არ არის. ამის შედეგად, ტყვარჩელის სახელმწიფო რაიონული თბოელექტროსადგურის სიმძლავრე, მიუხედავად საქართველოს ცენტრალურ რაიონებში ელექტროენერგიის დიდი დეფიციტისა, მთლიანად არ არის გამოყენებული.

უფრო უარეს მდგომარეობაში აღმოვჩნდით სოხუმჰესის ამუშავების შემდეგ. ამ სადგურიდან მაღალვოლტიანი გადამცემი ხაზი მიდის მხოლოდ ქალაქ სოხუმამდე, რომელსაც სადგურის სიმძლავრის მხოლოდ 20-25 პროცენტის გამოყენება შეუძლია. სოხუმჰესის დანარჩენი სიმძლავრე გამოუყენებელი რჩება იმის გამო, რომ იგი ჩართული არ არის საქენერგოს სისტემაში.

საჭიროა მიეცეთ უაღრესად გადამწყვეტი ზომები იმისათვის, რომ აღმოვფხვრათ შეუფარდებლობა ელექტროსადგურთა სიმძლავრეებსა და მაღალვოლტიანი ელექტროგადამცემი ხაზების გამტარუნარიანობას შორის.

უახლოეს ორ წელიწადში გაყვანილ უნდა იქნას სოხუმი-ტყვარჩელის გადამცემი ხაზი და ჩართულ იქნას სოხუმის ჰიდროელექტროსადგური საქენერგოს სისტემაში, დამთავრდეს ტყვარჩელ-რიონის მეორე გადამცემი ხაზისა და ხრამჰეს-თბილისის ხაზის მეორე წყების მშენებლობა. შემდეგში, ჰიდროსადგურთა მშენებლობის პარალელურად ჩვენ უნდა ვაშენოთ მაღალვოლტიანი გადამცემი ხაზებიც, ურომლისოდაც ამუშავებული სადგურები უმოქმედოდ იქნებიან.

ჩემ მიერ მოყვანილი ცნობები მოწმობენ რესპუბლიკის მრეწველობისა და ქალაქების ენერგომომარაგების მნიშვნელოვან გაუმჯობესებას. ამასთან უნდა ვაღიაროთ, რომ თუმცა ელექტროენერგიის დეფიციტი მკვეთრად შევამცირეთ, მაგრამ იგი სავსებით ჯერ კიდევ არ არის ლიკვიდირებული. ჩვენი მრეწველობა სწრაფი ტემპით იზრდება, რაც იწვევს ელექტროენერგიის მოხმარების სისტემატურ გადიდებას.

უახლოეს წლებში ელექტროენერგიის საჭიროებასა და გამომუშავებას შორის შეუფარდებლობა გადიდდება, თუ თავის დროზე არ გადავეცით საექსპლოატაციოდ დაწყებული სადგურები. მაგრამ ჩვენთვის ესეც არ კმარა.

ბუნებას საქართველო წყლის ენერგიის უმდიდრესი რესურსებით დაუჯილდოება. თეორიული გამოანგარიშებით ჩვენი მდინარეების სიმძლავრე 11 მილიონ კილოვატს აღემატება, რასაც შეუძლია მოგვცეს 100 მილიარდ კილოვატსაათამდე ელექტროენერგიის საშუალო წლიური გამომუშავება.

ძირითადი სამეურნეო ამოცანა საქართველოში ყოველთვის იქნება წყლის ენერგიის დაუნაზრეტელი მარაგის ფორო ია ფორო მზარდი მასშტაბით გამოყენება. ამიტომ საჭიროა ფართოდ გავაჩაღოთ საძიებო სამუშაოები ჩვენს წყლის უმნიშვნელოვანეს არტერიებზე, რათა ამ სამუშაოთა პრაქტიკული შედეგები მეტად თუ ნაკლებად ახლო მომავალში გამოვიყენოთ.

რაც შეეხება უახლოესი პერიოდის ამოცანებს, მათგან უმნიშვნელოვანესია მასალების დამატებითი დამუშავება და თრიალეთის კასკადის ჰიდროსადგურთა დაპროექტების დაწყება. წინასწარი გამოანგარიშებით ამ სადგურებს შეუძლიათ წელიწადში მოგვცენ 1.800 მილიონი კილოვატსაათი ენერგია.

კიდევ უფრო მომწიფებულია ტყიბულის, გუმათისა და შაორის ჰიდროსადგურთა მშენებლობის საკითხი, რომელთა საერთო სიმძლავრე 140 ათასი კილოვატი იქნება, ხოლო ენერგიის წლიური გამომუშავება 460 მილიონი კილოვატსაათი. მიმდინარე წელს მხოლოდ შაორჰესის მშენებლობა არის შეტანილი გზათა სამინისტროს გეგმაში. უნდა მივაღწიოთ იმისა, რომ გუმათისა და ტყიბულის ჰიდროსადგურების მშენებლობა 1950-1951 წლებში დაიწყოს.

აღარას ვამბობ იმაზე, რომ სამგორის ჰიდროსადგურთა მშენებლობის დაწყებული სამუშაოები მაღალი ტემპით უნდა მიმდინარეობდეს. ხრამჰესშენი, რომელიც ამ მშენებლობას ახორციელებს, მოვალეა გამოიყენოს მთელი თავისი მდიდარი გამოცდილება, რათა სამგორის სადგურები მთავრობის მიერ დადგენილ ვადებში დაამთავროს.

მარგანეცი

მარგანეცის მრეწველობა კვლავ წარამოადგენს საქართველოს სახალხო მეურნეობის ერთ-ერთ ძირითად დარგს. ჭიათურის მარგანეცის ტრესტმა მაღალი მოპოვების გეგმა ომისშემდგომი ხუთწლედის პირველი სამი წლის მანძილზე 101,8 პროცენტით შეასრულა. განვლილ წელს ტრესტმა სასაქონლო მადნის გამოშვების გეგმა 103 პროცენტით გაანაღდა.

მიმდინარე წელს ტრესტმა მნიშვნელოვნად უნდა გაადიდოს მადნის გამოშვება, ხოლო 1950 წელს თითქმის 70 პროცენტით გაზარდოს იგი. ეს სერიოზული ამოცანაა და მის გადასაწყვეტად საჭიროა ჭიათურის მარგანეცის ტრესტისა და მისი მაღაროების მთელი ძალებისა და შესაძლებლობის მობილიზაცია.

საჭიროა ყოველმხრივ გაძლიერდეს მაღაროებში მუშაობის პროცესების, განსაკუთრებით სანგრეკვებში მადნის დატვირთვის, მექანიზაცია და გადიდდეს მექანიზმების ნაყოფიერება.

ჭიათურის მარგანეცის ტრესტის საწარმოები დაკომპლექტებულია ადგილობრივი მუშათა კადრებით. მუშახელის დიდ ნაკლებობას ისინი არ განიცდიან. შეიძლება ამით აიხსნებოდეს ტრესტის ხელმძღვანელთა არადამაკმაყოფილებელი ზრუნვა წარმოებაში მუშათა შენარჩუნებისათვის. გადაჭრით უნდა აღმოიფხვრას ასეთი დამოკიდებულება მარგანეცის მრეწველობაში მუშათა შენარჩუნების საკითხისადმი.

მარგანეცის დარგში ხუთწლედის დავალებათა შესასრულებლად განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს მარგანეცის ტრესტის ცენტრალური გამაუჯეჯებელი ფაბრიკის მშენებლობის დამთავრებას. ფაბრიკას აშენებს ამერიკაკავკასიის მეტალურგშენის ტრესტი, რომელმაც ორჯერ ჩაშალა ფაბრიკის საექსპლოატაციოდ გადაცემის მთავრობის მიერ დადგენილი ვადები. 1949 წლის 1 იანვრისათვის ფაბრიკის პირველი რიგის სახარჯთაღრიცხვო ღირებულებიდან თვისებული იყო მხოლოდ 44,4 პროცენტი.

მეტალურგიული მრეწველობისა და მძიმე ინდუსტრიის მშენებლობის სამინისტროების წინაშე ჩვენ უნდა დავაყენოთ საკითხი ცენტრალური გამაუჯეჯელი ფაბრიკის მშენებლობის დაჩქარების შესახებ იმ ვარაუდით, რომ მისი პირველი რიგი გადაცემულ იქნას საექსპლოატაციოდ მიმდინარე წლის შუა ხანებში მაინც.

დროულად უნდა გადაწყდეს ამ ფაბრიკის მეორე რიგის, დარეკვეთის გამაუჯეჯელი ფაბრიკისა და მაღაროებში ახალი ამოსაღები ველების მშენებლობის საკითხი. ეს საჭიროა მარგანეცის ამოღების და მაღალხარისხოვანი სასაქონლო პროდუქციის გამოშვების შემდგომი გადიდებისათვის.

ჭიათურის მარგანეცის ტრესტის ახლად დანიშნულმა მმართველმა ამხ. შეულაშვილმა ფართოდ უნდა გააჩაღოს სახანაო და კულტურულ-საყოფაცხოვრებო მშენებლობა. მაღაროელთა ძველესი ქალაქი ჭიათურა მეტ ყურადღებას მოითხოვს მეტალურგიული მრეწველობის სამინისტროსა და ჭიათურის მარგანეცის ტრესტის მხრივ. ჭიათურა უნდა გადავაქციოთ კეთილმოწყობილ სამრეწველო ქალაქად, რომელიც უზრუნველყოფს აუცილებელ პირობებს იქ მცხოვრები მუშა-მოსამსახურეებისათვის.

ნავთი

ყრილობას უნდა მოვახსენო, რომ ნავთის მხრივ ვალში ვართ ჩვენი ქვეყნის წინაშე. ნავთის ძიება საქართველოში დიდი ხაია წარძოებს, მაგრამ ჯერ კიდევ არ არის აღმოჩენილი მსგავი სამრეწველო მნიშვნელობის ნავთის საბადოები.

გეოლოგიური ძიება სულ უფრო და უფრო გვარწმუნებს, რომ ჩვენი რესპუბლიკის წიაღი დიდძალ ნავთს შეიცავს. ყოველმხრივ უნდა განვავითაროთ საძებოები მისი ძიების დარგში, რათა უახლოეს მომავალში აღმოვაჩინოთ მდიდარი ნავთიანი ჰორიზონტები და მათ ბაზაზე შეგქმნათ ნავთის დიდი მრეწველობა.

ომის პერიოდში საქნავთის ტრესტმა შეანელა საძიებო ბურღვა და მთელი თავისი ყურადღება მიიპყრო ნავთის მოპოვების გადიდებას.

ომისშემდგომ წლებმი უფრო ფართოდ გაჩაღდა საძიებო ბურღვა ახალ ფართობებზე საექსპლოატაციო ბურღვის შემცირების ხარჯზე. ჩვენ ეს შეგნებულად გავაკეთეთ, რადგან მხედველობაში გვქონდა, რომ ჯერ-ჯერობით საქნავთის ტრესტის მთავარი ამოცანაა ნავთის მდიდარი საბადოების კვლევა-ძიება.

შარშან საძიებო ბურღვით გაკვლილ იქნა 22.275 მეტრი, ნაცვლად 1940 წლის 19.000 მეტრისა, თუმცა აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ საძიებო ბურღვის გეგმა შარშან 79,6 პროცენტით შესრულდა.

საძიებო ბურღვის საქუთარში სერიოზულ ნაკლად კვლავ რჩება გეგმის შეუსრულებლობა დამთავრებული ჭაბურღილების რაოდენობის მხრივ. ნაცვლად შარშან დაგეგმილი 15 საძიებო ჭაბურღილისა, დამთავრებული სულ 8 ჭაბურღილი. სამუშაოთა ასეთი წარმოება იმას იწვევს, რომ ბურღვის შედარებით დიდი მეტრაჟის დროს ვერ ხერხდება საპროექტო სიღრმეების მიღწევა და მაშასადამე იმ ჰორიზონტების გამოკვლევა, რომლებშიც გეოლოგიური მონაცემებით ნავთი უნდა იყოს.

1940 წლთან შედარებით ჭაბურღილების ბურღვის დროს ავარიების რაოდენობა შემცირდა, მაგრამ კვლავ დიდი რაოდენობით ხდება.

ტრესტის მმართველმა ამხ. კამლაძემ და საქართველოს ნავთის მრეწველობის მუშაკთა მთელმა კოლექტივმა ყურადღება უნდა მიაპყრონ საძიებო ბურღვის სწორად წარმოებას. საჭიროა ჭაბურღილების ბურღვა აუცილებლად საპროექტო სიღრმემდე და მხოლოდ ამის შემდეგ უნდა მოხდეს მათი გასინჯვა.

საჭიროა მეტი ყურადღება მიექცეს აღრეული ნავთის მოპოვების გადიდებას. ნავთის მრეწველობის სამინისტროს ტროს მიერ დადგენილი საექსპლოატაციო ბურღვის გეგმა აუცილებლად უნდა სრულდებოდეს.

საქნავთის ტრესტი მოვალეა გაიუმჯობესოს თავისი მუშაობის სამეურნეო მაჩვენებლები. საჭიროა მიღებულ იქნას უფრო ენერგიული ზომები ბურღვის თვითღირებულების შესაკირებლად.

ცენტრალური კომიტეტი და იმ რაიონების პარტიული ორგანიზაციები, სადაც საძიებო და საექსპლოატაციო ბურღვა წარმოებს, ყოველდღიურად უნდა ზრუნავდნენ ნავთის მრეწველობის განვითარებისათვის. საქართველოში მეტი ნავთის აღმოჩენა მთელი ჩვენი მუშაობის ერთ-ერთი ძირითადი ამოცანაა.

საშენი მასალები

უკანასკნელი წლების მანძილზე რესპუბლიკაში სერიოზულ გაუჯობესებას მივაღწიეთ საშენი მასალების წარმოებაში, რის მეოხებითაც ამჟამად მშენებლობა გაცილებით უკეთ არის უზრუნველყოფილი ცემენტით, კირით, აგურით, კრამიტითა და ინერტული მასალებით, ვიდრე წარსულში იყო.

პირველ რიგში უნდა აღინიშნოს კასპის ცემენტის ქარხნის კარგი მუშაობა, რომელიც, 1945 წლიდან დაწყებული, ყოველწლიურად გადაჭარბებით ასრულებს საწარმოო გეგმას. განსაკუთრებით დიდ წარმატებებს მიაღწია ქარხანამ 1948 წელს, როცა გეგმის გადაჭეტებით გამოუშვა რამდენიმე ათასი ტონა ცემენტი. უნდა ითქვას, რომ ქარხნის ხელმძღვანელები ამხ. სავინსკი და ხომერიკი კარგად უძღვებიან წარმოებას და იყენებენ მათთვის გაწეულ დახმარებას.

მიუხედავად ცემენტის გამოშვების გადიდებისა, კასპის ქარხნის პროდუქცია ჯერ კიდევ მოლიანად ვერ უზრუნველყოფს საქართველოს სახალხო მეურნეობის მოთხოვნილებას ამ უმნიშვნელოვანეს საშენ მასალაზე. საკარისია ითქვას, რომ შარშან საქართველოში სხვა რესპუბლიკებიდან შემოტანილი იქნა 130 ათას ტონაზე მეტი ცემენტი.

ჩვენ გავითვალისწინეთ ეს და საკადრო მოთავრობის წინაშე დავაყენეთ კასპის ცემენტის ქარხნის გაფართოების საკითხი. ჩვენი თხოვნა დაკმაყოფილებულ იქნა, და ქარხნის სიმძლავრის მნიშვნელოვანი გადიდების საშუალები ამჟამად გაჩაღებულია. საქშახტმშენის სამმართველომ და ცემენტის ქარხნის დირექციამ ყოველმხრივი დახმარება უნდა გაუწიონ მშენებლებს, რომ ქარხნის ახალი ავრეკატი საექსპლატაციოდ გადასცენ არა უგვიანეს მიმდინარე წლის თებერვლის დამლეგისა.

ჩვენი რესპუბლიკისათვის დიდი მნიშვნელობა აქვს სახურავი შიფერის წარმოების ორგანიზაციას. შიფერის ქარხანა ამუშავებულ იქნა 1945 წელს. შარშან მან გამოუშვა 18,5 მილიონი ცალი შიფერი. ამჟამად წარმოებს შიფერის ქარხნის გაფართოების სამუშაოები, რომელთა სახარჯთაღრიცხვო ღირებულება 12,5 მილიონ მანეთს აღემატება.

საქართველოს საშენ მასალათა მრეწველობის სამინისტრომ, რომელიც წარსულში არადამაკმაყოფილებლად მუშაობდა, უკანასკნელ წლებში გააუჯობესა ხელმძღვანელობა საწარმოებისადმი და მიაღწია თავისი პროდუქციის ძირითადი სახეების გამოშვების გადიდებას. მარშან სამინისტროს ქარხნებმა გამოუშვეს 35.300 ათასი აგური, ნაცვლად 1940 წლის 13.800 ათასისა. ამრიგად, აგურის გამოშვება საშენ მასალათა მრეწველობის სამინისტროს ხაზით ომამდელ დონესთან შედარებით 155,8 პროცენტით გაიზარდა. 1948 წელს გამოშვებულია: კრამიტი 28,4 პროცენტით მეტი, ვიდრე 1940 წელს, კირი—24,3 პროცენტით მეტი, ცეცხლგამძლე აგური—183,6 პროცენტით მეტი.

საშენ მასალათა მრეწველობის სამინისტრომ განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიაქციოს აგურისა და კრამიტის ხარისხის გაუმჯობესებას, მეტადრე ნოსიერის ქარხანაში. ამასთან ერთად, მოწყობილობის უკეთ გამოყენებისა და ახალ სიმძლავრეთა ამოშვების გზით, მან მნიშვნელოვნად უნდა გაადიდოს საშენ მასალათა გამოშვება, რომელიც ჯერ კიდევ აღმძრენენ ჩვენს მშენებლობას.

საშენ მასალათა მრეწველობის სამინისტროს ხაზით ყველაზე ჩამორჩენილ უნნად რჩება ცალობრივი ქვის წარმოება. ჩვენ მოგვეპოვება კირ-ქვის, გრანიტის, ბაზალტისა და სხვადასხვა ტუფის უმდიდრესი საბადოები. მათი ამოღებისა და დამუშავების მექანიზაციის პირობებში ჩვენ შევძლებთ ქვით შევმოსოთ საუკეთესო შენობები, რომლებიც ჩვენს ქალაქებში შენდება. მაგრამ იმის გამო, რომ მოსაპირკეთებელი ქვის მოპოვება და დამუშავება ჯერ კიდევ ხელით ხდება, იგი ძალიან ძვირი ჯდება და ჩვენ მოკლებული ვართ შესაძლებლობას ფართოდ გამოვიყენოთ ეს შეუნიერი საშენ მასალა. ეუფი ვთქვა, რომ ცენტრალური კომიტეტისა და მთავრობის არაერთგზის მითითების ბუნებრივი ქვის კარიერების განვითარებისა და ქვის დამუშავების მექანიზაციის დარგში საშენ მასალათა მრეწველობის სამინისტრო არადამაკმაყოფილებლად ასრულებს.

საქართველო ქვის არქიტექტურის კლასიკური ქვეყანაა. ჩვენი ხალხის მიერ შექმნილი განსაცვიფრებელი არქიტექტურული ძეგლები გამოირჩევიან ფორმების კეთილშობილებით და ორნამენტის სიმდიდრით სწორედ იმიტომ, რომ ისინი ქვისაგან არიან აგებული. საჭიროა უფლებებში აღვადგინოთ ეს ეროვნული ტრადიცია და უფრო ფართოდ გამოვიყენოთ ახალ მშენებლობაში ჩვენი ბუნებრივი ქვების მთელი მრავალფეროვნება.

საშენ მასალათა მრეწველობის სამინისტროს ხაზით ამჟამად შენდება ორი უმნიშვნელოვანესი ობიექტი: მეტეხის აგურის ქარხანა წელიწადში 20 მილიონი აგურის სიმძლავრისა და ცემენტის ერთი ახალი ქარხანა საშუალო სიმძლავრისა. ამ მშენებლობებს სამინისტრო და ადგილობრივი პარტიული ორგანიზაციები იმ რაიონებში, სადაც ისინი შენდება, ჯეროვან ყურადღებას არ აქცევენ, რის შედეგადაც მშენებლობისათვის გამოყოფილი, თავისთავად არასაკმაო, თანხები არ არის ათვისებული.

მომდინარე წლიდან აგურისა და ცემენტის ქარხნების მშენებლობის სამუშაოები ისე უნდა გაიმართოს, რომ 1950 წლის დამლევისათვის უზრუველყოფილ იქნას მათი საექსპლოატაციოდ გადაცემა.

ქართულ მარმარილოს შენობათა და ნაგებობათა მოსაპირკეთებლად იყენებენ საბჭოთა კავშირის ყველა დიდ ქალაქში. ჩვენი მარმარილოს მთაგარი მომხმარებელია ჩვენი სამშობლოს დედაქალაქი მოსკოვი, სადაც ამ მარმარილოთი მოპირკეთებულია მეტროპოლიტენის მეტი ნილი სადგურები. მაგრამ მარმარილოს მოპოვება და დამუშავება არადამაკმაყოფილებლად ვითარდება. ამაში დანაშაული საქართველოს მარმარილოს კომბინატის ხელმძღვანელობა, რომელიც ჯეროვან ზრუნვას ვერ იჩენს მარმარილოს კარიერების განვითარებისა და მექანიზაციისათვის. დიდძალი ძვირფასი მოწყობილობა წლობით აწყვია კომბინატის საწყობებში, არ იდგმება და ვამოყენებული არ არის.

საჭიროა მიეცეთ დახმარება ხაშენ მასალათა მრეწველობის საკადრო სამინისტროს მხრივ, რომ გა-

(გაგრძელება მე-3 გვერდზე)

საქართველოს კომუნისტური პარტიის (ბ) XIV ყრილობა

საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის ანგარიში

საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის მდივნის ამხანაგ კ. ჩარკვიანის მოხსენება 1949 წლის 25 იანვარს

(დაბრძელება)

ვიყვანოთ გზები მარმარილოს უმნიშვნელოვანეს საბადოებამდე, პირველ რიგში, ლოპოტოს საბადომდე. ჩვენ მოვალენი ვართ გავაფართოოთ მარმარილოს მოპოვება და წარმოება, რათა დაკმაყოფილოთ ამ მნიშვნელოვან საშენ მასალაზე გაზრდილი მოთხოვნილება.

ამიერკავკასიის მეტალურგიული და ქუთაისის საავტომობილო ქარხნების მშენებლობის შესახებ

საქართველოში ყველაზე დიდი სამშენებლო ობიექტი ამიერკავკასიის მეტალურგიული ქარხნაა. მისი სახარჯთაღრიცხვო ღირებულება 1945 წლის ფასებით 1.800 მილიონ მანეთზე მეტს შეადგენს. აქედან გასაგებია, თუ რა უდიდესი გაჭირვებაა საჭირო იმისათვის, რომ ამ გიგანტური საწარმოს მშენებლობა რამდენიმე წელიწადში დავამთავროთ.

1946 წლის სექტემბერში მიღებული გადაწყვეტილებით სსრ კავშირის მთავრობამ დაადგინა ამერკავკასიის მეტალურგიული ქარხნის საბოლოო პროფილი და სიმძლავრე. ქარხანამ წელიწადში უნდა გამოუშვას 640 ათასი ტონნ მეტალურგიული კოქსი, 430 ათასი ტონნა თუჯრი, 685 ათასი ტონნ ფოლადი, 290 ათასი ტონნ მილები და 150.000 ტონაზე მეტი სხვა ნაგლინი. ქარხანას მომსახურებას გაუწევს საკუთარი მძლავრი თბოელექტროსადგური.

მეტალურგიული ქარხნის მუშა-მოსამსახურეებისა და ინჟინერ-ტექნიკური მუშაკებისათვის შენდება ახალი ქალაქი—რუსთავი, სადაც რამდენიმე ათეული ათასი კაცი იცხოვრებს.

1949 წლის 1 იანვრისათვის ამიერკავკასიის მეტალურგიული ქარხნის შენებლობაზე ათვისებულია 395.200 ათასი მანეთი, აქედან სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოებზე 302.200 ათასი მანეთი. გასულ წელს მშენებლობამ აითვისა 90.300 ათასი მანეთი.

ამჟამად შენდება ქარხნის თითქმის ყველა ძირითადი საამქრო. დამთავრებულია და საექსპლოატაციოდ გადაცემულია მხოლოდ დამხმარე საამქროები, რომელთაგან თვითეული თავისი ოდენობით საშუალო ქარხანას არ ჩამოუვარდება. მიმდინარე წლის 1 იანვრისათვის მშენებლებმა ქარხანას ჩააბარეს 17.728 კვადრატული მეტრი მუდმივი საცხოვრებელი ფართობი.

გუშინ საექსპლოატაციოდ გადაეცა თბოელექტროცენტრალის პირველი აგრეგატი.

ამიერკავკასიის მეტალურგშენის ტრესტმა უთუოდ დიდი მუშაობა გასწია. მშენებლობის ტემპი იზრდება და სახსრების ათვისება წლითიწლობით მატულობს. მაგრამ უნდა ითქვას, რომ ტრესტი ჯერ კიდევ ვერ ასრულებს სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოთა გეგმებს. გასულ წელს სახსრების ათვისების წლიური გეგმა შესრულებულ იქნა 73,8 პროცენტით. ქარხნის ობიექტების საექსპლოატაციოდ გადაცემის ვადებს არ იცავენ.

რა არის ქარხნის შენებლობის გეგმების შეუსრულებლობის მიზეზები?

ეს მიზეზები შეიძლება ორ კატეგორიად გაიყოს. პირველ კატეგორიას ეკუთვნიან ის მიზეზები, რომელთა აღმოფხვრა დამოკიდებულია მეტალურგიული მრეწველობის სამინისტროსა და მძიმე ინდუსტრიის საწარმოთა მშენებლობის სამინისტროზე. ასეთია, მაგალითად, ამიერკავკასიის მეტალურგშენის არადამაკმაყოფილებელი მომარაგება ლითონით, სატრანსპორტო საშუალებებით, ხე-ტყით, მექანიზმებით და მოწყობილობის დროზე მიუწოდებლობა იმ საამქროების მონტაჟისათვის, რომელთა მშენებლობაც მთავრდება.

მეორე კატეგორიას ეკუთვნიან ადგილობრივი ხასიათის მიზეზები. ეს მიზეზებია სამუშაოთა ორგანიზაციის სერიოზული ნაკლოვანებანი, რაც ჯერ კიდევ არსებობს მშენებლობაზე, და მუშახელის ცუდი გამოყენება. ამ უკანასკნელი მიზეზების აღმოფხვრა სავსებით და მთლიანად დამოკიდებულია ამიერკავკასიის მეტალურგშენის ტრესტის სამართველოზე, რუსთავის პარტორგანიზაციაზე და მშენებლობის ინჟინერ-ტექნიკურ პერსონალზე.

მშენებლო სამუშაოთა წარმოება საკმაოდ არ არის მექანიზებული. სამშენებლო მოედანზე ცოტაა ექსკავატორები, ბულდოზერები, ამწეები, მაგრამ არსებულ მექანიზმებსაც სრული სიმძლავრით არ იყენებენ. მაგალითად, 1948 წლის 11 თვის განმავლობაში ექსკავატორების დატვირთვა უდრიდა ნორმის 56 პროცენტს, ამწეებისა—74 პროცენტს, დუღაბსარეველებისა — 60 პროცენტს. მუშების უმრავლესობა გამომუშავების ნორმებს ვერ ასრულებს. გასული წლის 11 თვის განმავლობაში ერთი მუშის გამომუშავება გეგმით გათვალისწინებული 10.300 მანეთის ნაცვლად შეადგენდა 8.870 მანეთს ანუ 86 პროცენტს.

მიმდინარე წელს მშენებლობის პროგრამა განსაზღვრულია 120 მილიონი მანეთის რაოდენობით. საექსპლოატაციოდ გადაცემულ უნდა იქნას ბლუმინგი და ორი მარტენის ღუმელი. დაგეგმილია სამუშაოთა ფართოდ გაშლა თბოელექტროცენტრალის, მილდამამზადებელი დანადგარისა და მილსაგლინავი საამქროს მშენებლობისა და მონტაჟის დასამთავრებლად. გათვალისწინებულია ქარხნის დირექციისათვის 15 ათასი კვადრატული მეტრი მუდმივი საცხოვრებელი ფართობის, ბბპრო-სამრეცხაო კომბინატისა და პურის ქარხნის გადაცემა.

გარდა ამისა, 20 მილიონი მანეთი ათვისებულ უნდა იქნას ბულაჩაურის წყალსადენის მშენებლობაზე.

საჭიროა ძალების დიდი დაძაბვა წლის დასაწყისიდანვე, რათა შესრულებულ იქნას ეს დიდი პროგრამა. ამიერკავკასიის მეტალურგშენის უფროსმა ამხ. გიორგაძემ და რუსთავის საქალაქო კომიტეტის მდივანმა ამხ. ზედგინიძემ უნდა უზრუნველყონ მშენებელთა მეული კოლექტივის მობილიზაცია საამქროები, რომელთაგან თვითეული თავისი ოდენობით საშუალო ქარხანას არ ჩამოუვარდება. მიმდინარე წლის 1 იანვრისათვის მშენებლებმა ქარხანას ჩააბარეს 17.728 კვადრატული მეტრი მუდმივი საცხოვრებელი ფართობი.

გუშინ საექსპლოატაციოდ გადაეცა თბოელექტროცენტრალის პირველი აგრეგატი.

ამიერკავკასიის მეტალურგშენის ტრესტმა უთუოდ დიდი მუშაობა გასწია. მშენებლობის ტემპი იზრდება და სახსრების ათვისება წლითიწლობით მატულობს. მაგრამ უნდა ითქვას, რომ ტრესტი ჯერ კიდევ ვერ ასრულებს სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოთა გეგმებს. გასულ წელს სახსრების ათვისების წლიური გეგმა შესრულებულ იქნა 73,8 პროცენტით. ქარხნის ობიექტების საექსპლოატაციოდ გადაცემის ვადებს არ იცავენ.

რა არის ქარხნის შენებლობის გეგმების შეუსრულებლობის მიზეზები?

ეს მიზეზები შეიძლება ორ კატეგორიად გაიყოს. პირველ კატეგორიას ეკუთვნიან ის მიზეზები, რომელთა აღმოფხვრა დამოკიდებულია მეტალურგიული მრეწველობის სამინისტროსა და მძიმე ინდუსტრიის საწარმოთა მშენებლობის სამინისტროზე. ასეთია, მაგალითად, ამიერკავკასიის მეტალურგშენის არადამაკმაყოფილებელი მომარაგება ლითონით, სატრანსპორტო საშუალებებით, ხე-ტყით, მექანიზმებით და მოწყობილობის დროზე მიუწოდებლობა იმ საამქროების მონტაჟისათვის, რომელთა მშენებლობაც მთავრდება.

მეორე კატეგორიას ეკუთვნიან ადგილობრივი ხასიათის მიზეზები. ეს მიზეზებია სამუშაოთა ორგანიზაციის სერიოზული ნაკლოვანებანი, რაც ჯერ კიდევ არსებობს მშენებლობაზე, და მუშახელის ცუდი გამოყენება. ამ უკანასკნელი მიზეზების აღმოფხვრა სავსებით და მთლიანად დამოკიდებულია ამიერკავკასიის მეტალურგშენის ტრესტის სამართველოზე, რუსთავის პარტორგანიზაციაზე და მშენებლობის ინჟინერ-ტექნიკურ პერსონალზე.

მექანიზაცია. ამ მიზეზებიდან ერთ-ერთი ის ფაქტია, რომ ამ ბოლო ხანებში ამ საკითხზე ყურადღება ნაკლებ მიექცა. ეს ფაქტი ნათლად ეტყველებს

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საქართველოს კომუნისტური პარტიის (ბ) XIV ყრილობა

საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის ანგარიში

საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის მდივნის ამხანაგ კ. ჩარკვიანის მოხსენება 1949 წლის 25 იანვარს

(გაგრძელება)

ბებმა მარცვლეულის საერთო მოსავალი, 1940 წელთან შედარებით, მიიღეს: 1947 წელს 3.053 ათასი ცენტნერით მეტი და 1948 წელს 2.904,5 ათასი ცენტნერით მეტი.

მნიშვნელოვნად გადიდდა და ომამდელ დონეს გადაჭარბა პირველი და მეორე ხარისხის ჩაის მწვანე ფოთლის, ციტრუსების, ყურძნის, თამბაქოს, ზეთოვანი და სხვა კულტურების ნაყოფის საერთო მოსავალმა. ამ კულტურების განსაკუთრებით უხვი მოსავალი მიღებულ იქნა 1948 წელს.

ჩვენი სოფლის მეურნეობის აღმავლობას მოწმობს მისი საქონლიანობის ზრდა. ძირითადი სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტებისა და ნედლეულის დამზადების სახელმწიფო გეგმებს საქართველოს კოლმეურნეობები, საბჭოთა მეურნეობები და კოლმეურნეები გადაჭარბებით ასრულებენ. ამ მხრივ დამახასიათებელია ცნობები 1948 წლის დამზადებათა შესახებ, ომისწინა 1940 წლის ცნობებთან შედარებით. მარშან დამზადებული იყო პროცენტობით 1940 წელთან შედარებით:

მარცვლეული	242,3
1 და 2 ხარისხის ჩაის ფოთოლი	124,2
ციტრუსები	163,5
ყურძენი	119,6
ხილი	256,8
თამბაქო	127,1
შაქრის ჭარხალი	149,3
აბრეშუმის პარკი	96,4
ხორცი	111,2
რძე	320,2
მატყლი	119,2
სოია	135,8
მზესუმზირა	123,4
ტუნგო	171,0

ამრიგად, 1948 წელს ძირითადი სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების სახელმწიფო დამზადებამ დიდად გადააჭარბა 1940 წლის ყველა ძველებელს, გარდა აბრეშუმის პარკის დამზადებისა, რომელიც რამდენადმე ჩამორჩება ომამდელ დონეს.

სოციალისტური მიწათმოქმედების წარმატება საქართველოში, უწინარეს ყოვლისა, იოსნება ჩვენი კოლმეურნეობების კარგი მუშაობით. საქართველოს პარტიული ორგანიზაციები, საბჭოთა და სამიწათმოქმედო ორგანოები, შეხძლება ითქვას, ყოველდღიურად და გულდასმით მუშაობენ კოლმეურნეობათა საქმიანობის გაუჯობესების, მათი შემდგომი საორგანიზაციო და სამეურნეო განმტკიცების საკითხებზე.

უკანასკნელი ცნობებით, საქართველოში არის 4.059 კოლმეურნეობა, რომლებშიც ირიცხება 471.698 საკოლმეურნეო კომლი ანუ ყველა გლეხური მეურნეობის 98 პროცენტი.

საქართველოს კოლმეურნეობების ძირითად საწარმოო საშუალებათა ღირებულებამ 1948 წელს მიაღწია 2 მილიარდ 127 მილიონ მანეთს, ანუ 1940 წელთან შედარებით 162,7 პროცენტით გადიდდა. წლითიწლობით მტკიცდება შრომის დისციპლინა და ძლიერდება საკოლმეურნეო წარმოებაში კოლმეურნეთა მონაწილეობა. 1940 წელს ერთ შრომისუნარიან კოლმეურნეზე რესპუბლიკაში საშუალოდ გამომუშავებული იყო 132 შრომადღე, 1947 წელს — 199 შრომადღე, ხოლო 1948 წელს — წინასწარი ცნობებით—192 შრომადღე. მნიშვნელოვანი აგრეთვე შრომადღეების საერთო გამომუშავება, რაც წარმოებაში კოლმეურნეთა მონაწილეობის დონეს გვიჩვენებს. 1940 წელს ყველა კოლმეურნეობაში გამომუშავებული იყო 130.629 ათასი შრომადღე, 1947 წელს — 144.925 ათასი შრომადღე, ხოლო 1948 წელს — წინასწარი ცნობებით — 139.230 ათასი შრომადღე. შრომადღეების საერთო გამომუშავების რამდენადმე შემცირება 1948 წელს წინა, 1947 წელთან შედარებით, აიხსნება გამომუშავების ნორმების გადიდებით და კოლმეურნეობათა ადმინისტრაციულ-სამართველო ხარჯების შემცირებით.

შრომის დისციპლინის გამტკიცებაში გადამწყვეტი როლი შეასრულა საკადრო მთავრობის ცნობილმა დადგენილებამ სასოფლო-სამეურნეო კულტურების მოსავლიანობისა და მეცხოველეობის პროდუქტიულობის გადიდებისათვის კოლმეურნეთა შრომის დამატებითი ანაზღაურების შესახებ და, განსაკუთრებით, საკავშირო კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის 1947 წლის თებერვლის პლენუმის ისტორიულ გადაწყვეტილებათა შესაბამისად სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს მიერ 1948 წლის 19 აპრილს მიღებულმა დადგენილებამ „კოლმეურნეობებში შრომის ორგანიზაციის გაუჯობესების, შრომის ნაყოფიერების გადიდებისა და ანაზღაურების მოწესრიგების ღონისძიებათა შესახებ".

იმ კოლმეურნეთა რაოდენობა, რომელთაც 1948 წელს შრომადღეების მინიმუმი არ გამოუმუშავებიათ, 1940 წელთან შედარებით 86 ათასი კაცით შემცირდა, თუმცა, როგორც იცით, შრომადღეების მინიმუმი ომიანობის წლებში და შემდეგ მნიშვნელოვნად გადიდდა 1940 წელთან შედარებით.

ჩემ მიერ მოყვანილი ცნობები მოწმობენ კოლმეურნეობებში შრომის დისციპლინის მნიშვნელოვან განმტკიცებას. მაგრამ ამ საქმეში ჯერ კიდევ არის სერიოზული ნაკლოვანებანი. 1948 წელს 68 ათასამდე კოლმეურნეს არ გამოუმუშავებია შრომადღეების მინიმუმი. არის შემთხვევები, როცა კოლმეურნეობებში მეშაობაში არ აბამენ და ბრიგადათა შემადგენლობაში არ შეჰყავთ ყველა შრომისუნარიანი კოლმეურნე. ასეთი შემთხვევებია ჩხარის, ვანის, წულუკიძის, გეგეჭკორის, გურჯაანის, წყალტუბოს და ზოგიერთ სხვა რაიონში.

თითქმის ყველა კულტურის საერთო მოსავალი, სახელმწიფო დამზადებათა ოდენობა და სასოფლო-სამეურნეო წარმოების საერთო საქონლიანობა განუხრელად დიდდება. ეს იმას ნიშნავს, რომ დიდდება კოლმეურნეობათა სიმდიდრე და კოლმეურნეთა შეძლებულობა. 1947 წელს შრომადღეებზე განაწილებული იყო 1.405 ათასი ცენტნერით მეტი მარცვლეული, ვიდრე 1940 წელს, ხოლო ფული — ერთიორად მეტი.

შრომადღეზე საშუალოდ რესპუბლიკაში 1947 წელს გაიცა 2,7 კილოგრამი მარცვლეული და 3 მანეთი და 90 კაპიკი ფულად, ნაცვლად 1940 წელს გაცემული 1,9 კილოგრამი მარცვლეულისა და 2 მანეთისა ფულად.

წინასწარი გამოანგარიშებით, შრომადღის ანაზღაურება 1948 წელს, დასავლეთ საქართველოს ზოგიერთ რაიონში გვალვასთან, აგრეთვე საკოლმეურნეო ბაზრებში სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების ფასების შემცირებასთან დაკავშირებით, ოდნავ ნაკლები იქნება, ვიდრე 1947 წელს, მაგრამ იგი მნიშვნელოვნად გადააჭარბებს ყველა დანარჩენ წინანდელი წლის მაჩვენებლებს.

მიუხედავად იმისა, რომ ფულის რეფორმის შემდეგ საბჭოთა მანეთის კურსი მნიშვნელოვნად განმტკიცდა, საქართველოს კოლმეურნეობებმა 1948 წელს, წინასწარი გამოანგარიშებით, მიიღეს 1.185 მილიონამდე მანეთი მარტო ფულადი შემოსავალი, თითქმის იმდენივე, რამდენიც 1947 წელს, და 130,6 პროცენტით მეტი, ვიდრე 1940 წელს.

შარშან 258 კოლმეურნეობამ 1 მილიონ მანეთზე მეტი მხოლოდ ფულადი შემოსავალი მიიღო თვითეულმა. მილიონერი კოლმეურნეობა განსაკუთრებით ბევრია ტექნიკური კულტურების რაიონებში, სადაც ამ კულტურების მთელი მოსავალი საბელმწიფოს ჰპარდება. ეს ჩანს შემდეგი ცნობებით:

ტექნიკური კულტურების ზოგიერთ რაიონში კოლმეურნეობათა 1948 წლის ფულადი შემოსავლის მაჩვენებლები

(წინასწარი ცნობები)

რაიონები	კოლმეურნეობათა საერთო რაოდენ.	მათ შორის მილიონერ. კოლმეურ.	კოლმეურნეობათა ფულადი შემ.	საშუალოდ გაცემულია მოძიმადღეზე		
				ფულად		მარცვლეულ.
მახარაძის	40	37	97.201	19 მ.	10 კ.	1,4 კლგ.
ქობულეთის	39	21	52.186	18 მ.		0,7 კლგ.
ზუგდიდის	51	15	47.247	5 მ.	75 კ.	2,05 კლგ.
გაგრის	32	17	40.800	11 მ.	43 კ.	1,0 კლგ.
ბათუმის	32	15	34.743	13 მ.	85 კ.	0,9 კლგ.
სოხუმის	39	13	31.157	14 მ.	85 კ.	1,4 კლგ.
გალის	45	17	45.913	12 მ.	60 კ.	5,6 კლგ.
ლაგოდეხის	71	14	41.317	7 მ.		1,3 კლგ.

დანარჩენ რაიონებში, განსაკუთრებით აღმოსავლეთ საქართველოს რაიონებში, ბევრად დიდია შრომადღის ნატურალური ანაზღაურება, ე. ი. კოლმეურნეებისათვის მარცვლეულის, ღვინის, ბოსტნეულის, კარტოფილის, მეცხოველეობის პროდუქტების მიცემა. ამ რაიონების კოლმეურნეთა ფულადი შემოსავალიც თანდათან დიდდება.

ხორბლის, სიმინდის, ჩაის, შაქრის ჭარხლისა და თამბაქოს უხვი მოსავლის მიღებისა და მეცხოველეობის დარგში სანიმუშო მაჩვენებლთა მოპოვებისათვის 1946 და 1947 წლებში სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულებით სოციალისტური შრომის გმირის წოდება მიენიჭა საქართველოს სოფლის მეურნეობის 260 მოწინავეს, გარდა ამისა, დაჯილდოებული არიან: ლენინის ორდენით—281 კაცი, შრომის წითელი დროშის ორდენით—479 კაცი. მედლებით შრომითი მამაცობისათვის და შრომითი წარჩინებისათვის — 657 კაცი.

წინასწარი ცნობებით, მიუხედავად იმისა, რომ გადიდებულია მაჩვენებლები სოციალისტური შრომის გმირის წოდების მინიჭებისა და ორდენებითა და მედლებით დაჯილდოებისათვის, შარშანდელი სასოფლო-სამეურნეო წლის შედეგებისათვის დასაჯილდოებლად წარდგენილ იქნება უფრო მეტი კოლმეურნე, სპეციალისტი და რაიონების ხელმძღვანელი მუშაკები. განსაკუთრებით ბევრი ამხანაგი იქნება წარდგენილი დასაჯილდოებლად ჩაის, თამბაქოს, ყურძნისა და შაქრის ჭარხლის უხვი მოსავლის მიღებისათვის.

საკავშირო მთავრობისა და საკავშირო კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის გადაწყვეტილებათა საფუძველზე საქართველოში გაწეულია დიდი მუშაობა სასოფლო-სამეურნეო არტელის წესდების დარღვევათა აღმოსაფხვრელად, კოლმეურნეობებში ადმინისტრაციულ-სამართველო ხარჯების შესამცირებლად და შრომის ორგანიზაციის და ანაზღაურების გასაუმჯობესებლად. სერიოზული ღონისძიებებია მიღებული შინასაკოლმეურნეო დემოკრატიის განსამტკიცებლად. მომავალშიც ჩვენი ძირითადი ამოცანა იქნება სისტემატიური ზრუნვა იმისათვის, რომ განიავებისაგან დავიცვათ კოლმეურნეობათა მიწები და შემოსავალი, განვამტკიცოთ კოლმეურნეობები ორგანიზაციული და სამეურნეო მხრივ, გავზარდოთ მათი სიმდიდრე და კოლმეურნეთა შეძლებულობა.

სოციალისტური სოფლის მეურნეობის დიდი ორგანიზატორის — ამხანაგ სტალინის ინიციატივითა და ხელმძღვანელობით საბჭოთა მთავრობა ახორციელებს სსრ კავშირის ევროპული ნაწილის თვალუწვდენ სივრცეთა ბუნების გარდაქმნას, რაც ისტორიაში უმაგალითოა. მინდორსაცავი ტყის ზოლების გაშენების გრანდიოზული გეგმა და კრასნოდარის მხარეში, უკრაინის სამხრეთ რაიონებში, ყირიმში, დაღისტანსა და აზერბაიჯანში ციტრუსოვანთა გაშენების ღონისძიებანი არა მარტო მკაფიოდ მოწმობენ სოციალისტური წყობილების ძლიერებას, არამედ წარმოდგენენ საბჭოთა მიწათმოქმედების ახალი აყვავებისა და მისი ნაყოფიერების ისეთი გადიდების საწინდარს, რომელზეც კაპიტალისტურ ქვეყნებს ოცნებაც კი არ შეუძლიათ.

საბჭოთა ქვეყნის მიწათმოქმედების საერთო განვითარების მხარდამხარ რომ ვიაროთ, საჭიროა დაესახოთ და გადავჭრათ ჩვენი სოფლის მეურნეობის შემდგომი განვითარების მთელი რიგი ძირითადი ამოცანები. ახლა უკვე დადგა დრო, როცა ჩვენი რესპუბლიკის მრავალფეროვანი სოფლის მეურნეობის ძირითადი დარგების განვითარებას მივცეთ სხვა, უფრო ფართო მასშტაბი. საკითხი ეხება არა იმას, რომ გავადიდოთ ამა თუ იმ სასოფლო-სამეურნეო კულტურის წარმოება რამდენიმე ათეული პროცენტით, არამედ იმას, რომ 8-10 წლის შემდეგ ჩვენს ქვეყანას მივცეთ, მაგალითად, მზა ჩაი და ციტრუსები 4-5-ჯერ მეტი, ვიდრე ამჟამად ვაძლევთ, გავადიდოთ ღვინის წარმოება ერთისამად, კონიაკისა — 3-3,5-ჯერ, ხოლო თამბაქოს ნედლეულისა—1951 წლისათვის 30 პროცენტით და სხვ. ამასთან ერთად ჩვენ იმდენად უნდა გავადიდოთ მარცვლეულის მეურნეობა, რომ ძირითადად დავაკმაყოფილოთ რესპუბლიკის მოთხოვნილება საკუთარი მარცვლეულით.

ვილაპარაკოთ კონკრეტულად ამ ამოცანებზე.

ჩაის დარგში

იმისათვის, რომ უზრუნველვყოთ საბჭოთა კავშირის მოსახლეობის მოთხოვნილების დაკმაყოფილება ჩვენი საკუთარი ჩაით, საჭიროა რამდენჯერმე გადიდდეს ჩაის ფოთლის საერთო მოსავალი.

ჩვენ მიერ საკავშირო მთავრობის განსახილველად წარდგენილი ღონისძიებანი ითვალისწინებენ პირველი და მეორე ხარისხის ჩაის მწვანე ფოთლის საერთო მოსავლის აყვანას შემდეგ რაოდენობამდე:

წლები:	1949	1950	1953	1955	1958
ჩაის ფოთოლი ტონობით	55.000	70.000	118.000	145.000	193.000
% 1948 წელთან შედარებით	125	159,2	268,3	329,7	438,8

10 წლის განმავლობაში ლაო-ჩაის მოსავალი გადიდდება ოგრეთვე 157 პროცენტით, 1948 წელთან შედარებით.

ჩაის მწვანე ფოთლის მოსავლის ასეთ გადიდებას უნდა მივაღწიოთ ორი გზით: ჩაის ნარგაევთა ფართობის გადიდებით და ჩაის პლანტაციების მოსავლიანობის ამაღლებით.

ჩვენ გათვალისწინებული გვაქვს 1949-1957 წლებში გავაშენოთ 25.000 ჰექტარი ჩაის ახალი პლანტაციები ისე, რომ 1958 წლისათვის ჩაის ფართობი შეადგინდეს სულ მცირე 70.000 ჰექტარს. ასეთია საქმის ვითარება ჩაის პლანტაციების ფართობის გადიდების მხრივ.

ჩაის პლანტაციების მოსავლიანობის გადიდების დარგში ჩვენ ვისახავთ ამოცანას — ხარისხოვანი ჩაის ფოთლის მოსავალი უკვე 1955 წელს ავიყვანოთ 3.000 კილოგრამამდე საშუალოდ ჰექტარზე, ე. ი. ერთისამად გავადიდოთ 1948 წელთან შედარებით, ხოლო 1958 წელს ავიყვანოთ 3.250 კილოგრამამდე.

ამ ამოცანის შესასრულებლად საჭიროა მივიღოთ სერიოზული ღონისძიებანი ჩაის გასაშენებლად ვარგისი მიწების ამოშრობისათვის სამგრეელოსა და აფხაზეთის რაიონებში, ამ მიწებზე მცირემოზიანი რაიონებიდან კოლმეურნეთა დასახლებისათვის, აგრეთვე ტრაქტორებითა და სხვა სასოფლო-სამეურნეო მანქანებითა და მინერალური სასუქით ჩაის მეურნეობის სრული უზრუნველყოფისათვის.

საქართველოს სუბტროპიკულ რაიონებს ახასიათებს დიდი ნალექები. მაგრამ გაზაფხული იქ ხშირად გვალვიანი იცის, ხოლო ცალკეულ წლებში გვალვა გრძელდება ჩაის მთელი ვეგეტაციური პერიოდის განმავლობაში, რაც ჩაის ფოთლის მოსავლის მკვეთრ შემცირებას იწვევს. ამასთან დაკავშირებით ჩვენ საჭიროდ მიგვაჩნია ფართოდ გამოვიყენოთ ჩაის პლანტაციების მორწყვა ხელოვნური წვიმით და სხვა საშუალებით.

ეჭვი არ არის, რომ საკავშირო მთავრობა ამჯერადაც გაუწევს ჩვენს სოფლის მეურნეობას სერიოზულ დახმარებას ფულადი სახსრების, ტრაქტორებისა და სხვა საჭირო მანქანებისა და მექანიზმების, მინერალური სასუქების გამოყოფით. ჩვენი ამოცანა ის არის, რომ მოვამზადოთ ყველაფერი ამ დახმარების ეფექტიანი გამოყენებისა და ჩაის დარგში დაკალებათა უთუოდ შესრულებისათვის.

ჩაის პლანტაციების გაშენების დასახული გეგმის შესრულება, მართალია, ძნელი, მაგრამ სავსებით რეალური ამოცანაა.

დიდ უნარსა და ძალების დაძაბვას მოითხოვს ჩვენი პარტიული ორგანიზაციების, სოფლის მეურნეობის სპეციალისტებისა და კოლმეურნეებისაგან ჩაის პლანტაციების მოსავლიანობის დასახულ ოდენობამდე გადიდების ამოცანა. მაგრამ ამ ამოცანის შესრულებაც შეიძლება. ამას მოწმობს ჩვენი ჩაის მეურნეობის მრავალი მოწინავის გამოცდილება. ისინი ჩაის ფოთლის დღიმდე უმაგალითო მოსავალს იღებენ. მოვიყვან 1948 წლის რამდენიმე მაგალითს:

კოლმეურნეობის დასახელება	ჩაის პლანტაციების ფართობი ჰექტარობით	საშუალო მოსავალი ჰექტარზე კილოგრამობით
ზუგდიდის რაიონის ბერიას სახელობის გალის რაიონის	58	5.913
ლენინის სახელობის მარტყოფის რაიონის	100	5.058
ორჯონიკიძის სახელობის მახარაძის რაიონის	152	4.435
ბერიას სახელობის ქობულეთის რაიონის	197	4.285
მოლოტოვის სახელობის ქობულეთის რაიონის	90	3.766
კალინინის სახელობის ლენინის სახელობის ჩაქვის საბჭოთა მეურნეობა	51 100	4.527 4.423

ჰექტარზე 8-9 ათას კილოგრამ ჩაის იღებს ბევრი რგოლი და ცალკეული კოლმეურნე.

ჩაის მეურნეობის მოწინავეთა მიღწევანი, რომლებმაც გაკაფეს გზა ჩაის ფოთლის უხვი მოსავლის მისაღებად, გვარწმუნებენ, რომ ჩაის პლანტაციების მოსავლიანობის დასახული ზრდა უთუოდ მიღწეულ იქნება. ჩვენი ქვეყანა მიიღებს მაღალხარისხოვან ქართულ ჩაის მისთვის საჭირო რაოდენობით. ხოლო სუბტროპიკული რაიონების კოლმეურნეობანი და კოლმეურნეები, რომლებისთვისაც ჩაი მატერიალური კეთილდღეობის ძირითად წყაროს წარმოადგენს, უფრო მდიდარი და შეძლებული გახდებიან.

ციტრუსების დარგში

ამჟამად ჩვენ გვაქვს 22.620 ჰექტარი ციტრუსოვანთა ნარგავი, მათ შორის ლიმონი — 7.013 ჰექტარი, ფორთოხალი — 3.593 ჰექტარი და მანდარინი — 11.913 ჰექტარი. ამ ფართობიდან 6.180 ჰექტარი გაშენებულია 1944 წლიდან, ე. ი. მას შემდეგ, რაც დიდძალი ციტრუსოვანთა ნარგაევი დაიღუპა ყინულისაგან 1941-1942 წლების ზამთარში.

როგორც იცით, 1947 წლიდან ჩვენ ვრგავთ მხოლოდ და მხოლოდ ლიმონსა და ფორთოხალს—ციტრუსოვანთა ყველაზე უფრო ძვირფას სახეებს. საკავშირო კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის თებერვლის პლენუმის გადაწყვეტილების თანახმად, 1949 წლის ბოლოს ციტრუსოვანთა ნარგაევის ფართობი 27 ათას ჰექტარამდე უნდა იეიყვანოთ. მომდინარე წლისათვის დაგეგმილია 4.650 ჰექტარი ციტრუსების გაშენება, მათ შორის 3.000 ჰექტარი ლიმონისა და 1.650 ჰექტარი ფორთოხლისა. ამრიგად, ცენტრალური კომიტეტის პლენუმის დავალების ჩვენ ერთგვარი გადაჭარბებით შევასრულებთ.

ხუთწლიანი გეგმის მიხედვით, რომელიც ითვალისწინებს საქართველოში 1950 წელს ციტრუსოვანთა პლანტაციების ფართობის 29.000 ჰექტარამდე აყვანას, ჩვენ დაგვრჩენია მომავალ წელს გავაშენოთ 1.800 ჰექტარი ციტრუსები.

საქართველოში ციტრუსების განვითარების შესაძლებლობა ამით სრულიადაც არ ამოიწურება. რა თქმა უნდა, არავინ იტყვის, რომ ჩვენ უნდა დავკმაყოფილდეთ ციტრუსოვანთა პლანტაციების ფართობის 29.000 ჰექტარამდე აყვანით. საქართველო მუდამ დარჩება ციტრუსოვანთა ნაყოფით საბჭოთა კავშირის მოსახლეობის მომარაგების ძირითად ბაზად. ამიტომ ჩვენ უფრო და უფრო უნდა გავაფართოოთ ციტრუსოვანთა ბაღები. ცენტრალურ კომიტეტს მიაჩნია, რომ შემდეგ ხუთწლედის ბოლოს, ე. ი. 1955 წელს, საქართველოს სუბტროპიკულ რაიონებში უნდა გვქონდეს სულ მცირე 40.000 ჰექტარი ციტრუსოვანთა პლანტაციები. ეს იმას ნიშნავს, რომ 1951 წლიდან, ხუთი წლის განმავლობაში უნდა გაშენდეს 11.000 ჰექტარი ახალი პლანტაციები. ეე ეფექტრმ, რომ ყოილობა მოიწონებს ამ ციფრს და მიანდობს ახლადარჩეულ ცენტრალურ კომიტეტსა და მთავრობას შეიტანონ საბანაფო წინადადებანი სსრ კავშირის მთავრობაში.

მომდინარე წლიდანვე უნდა შეეუდგეთ ციტრუსოვანთა ახალი პლანტაციებისათვის მიწის ნაკვეთების გამოძებნას. უთუოდ მოგვიხდება დასავლეთ საქართველოში ციტრუსოვანთა გავრცელების საზღვრების გაფართოება. ისეთმა რაიონებმა, როგორიცაა ცხაკაია, ჩხოროწყუს. გეგეჭკორის, სამტრედიის, ვანის, ჩიხოტაურის რაიონები, უფრო ინტენსიურად უნდა განაკითარონ თავიანთი ციტრუსოვანთა მეურნეობა.

საჭიროა მნიშვნელოვნად გავაფართოოთ ციტრუსოვანთა სანერგეები. ჩვენ ვალდებული ვართ ყოველწლიურად გამოვიყენოთ ციტრუსოვანთა იმდენი სტანდარტული ნერგი, რომ მთლიანად უზრუნველვყოთ არა მარტო საქართველოსათვის დასახული გეგმის შესრულება, არამედ საბჭოთა კავშირის ახალი, ციტრუსოვანთა რაიონების მოთხოვნილების დაკმაყოფილებაც სარგავი მასალით.

მეტად მნიშვნელოვან ამოცანას წარმოადგენს ლიმონის, ფორთოხლისა და მანდარინის ყინვაგამძლე ჯიშების გამოყვანა. ბუნების დიდი გარდამქმნელის — მიჩურინის მეთოდების გამოყენებით ჩვენმა მეცნიერებმა და მცდელებმა ეს პრობლემა უნდა გადასჭრან.

თვითეული ციტრუსოვანი ხის მოსავლიანობის გადიდება კვლავ ძირითადი ამოცანაა. ომისშემდგომ წლებში ციტრუსოვანთა საერთო მოსავალი ბევრად გადიდდა. 1946 წელს ციტრუსოვანთა ნაყოფის დამზადებამ პირველად გადააჭარბა ნახევარ მილიარდს და 581,5 მილიონი ცალი შეადგინა. 1947 წელს დამზადდა 692 მილიონზე მეტი ნაყოფი, ხოლო 1948 წელს 695 მილიონზე მეტი. 1947-1948 წლის ზამთრის ყინვები რომ არა, რამაც ძალიან შეამცირა მოსავალი აფხაზეთში, გასულ წელს ჩვენ 900 მილიონამდე ცალი ნაყოფის დამზადებას შეეძლებდნი. ეს უეჭველია.

მაგრამ არ შეიძლება არ ვაღიაროთ, რომ, მიუხედავად ამ აშკარა მიღწევებისა, ციტრუსოვანთა საშუალო მოსავალი თითო ხეზე ფუდამდე მეტად მცირეა.

თუ მივიღებთ, რომ ამჟამად ჩვენ გვაქვს 12 მილიონ ძირზე მეტი სრულასაკოვანი ციტრუსოვანი ხე, გამოდის, რომ თითო ხეზე 1948 წელს 60-მდე ნაყოფი დავამზადეთ. ეს ძალიან ცოტაა. ამოცანად უნდა დავიხახოთ, პლანტაციების მოვლის გაუმჯობესების, სასუქის შეტანისა და დროოულად წამლობის გზით უახლოეს 3-4 წელიწადში მივაღწიოთ იმას, რომ თითო ხე საშუალოდ 250-300 ნაყოფს გვაძლევდეს. თუ გავითვალისწინებთ, რომ წლითიწლობით მილიონობით ახალი ხე შედის სრული მსხმოიარობის ასაკში, ასეთი მოსავლის პირობებში, შეეძლებთ ციტრუსოვანთა ნაყოფის დამზადება საქართველოში ამ ხნის მანძილზე, 2-2,5 მილიარდ ნაყოფამდე აეიყვანოთ.

ციტრუსოვანთა მეურნეობის მოწინავეთა გამოცდილება გვიჩვენებს, რომ ამ ამოცანის შესრულება სავსებით შესაძლებელია. აი, მაგალითად, რა მაჩვენებლებს მიაღწიეს ზუგდერმამა საბჭოთა მეურნეობებმა, კოლმეურნეობებმა, ცალკეულმა სპეციალისტებმა და კოლმეურნეებმა ციტრუსოვანთა ნაყოფის მოყვანაში 1948 წელს:

ლიმმანტრისტის ურეკის საბჭოთა მეურნეობამ მოკრიფა და სახელმწიფოს ჩაბარა 29.700 ათასი ცალი ციტრუსოვანთა ნაყოფი, ანუ საშუალოდ თვითეულ ხეზე 493 ცალი მანდარინი. ახალშენის საბჭოთა მეურნეობის მუშამ მიხეილ ხუნდაძემ მისთვის მიჩენილ 350 ლიმონის ხეზე საშუალოდ თვითეულზე 467 ლიმონი მოკრიფა. იმავე საბჭოთა მეურნეობის მუშამ ვახტანგ ქურციძემ მისთვის მიჩენილ 820 ხეზე 909 ცალი მანდარინი მოკრიფა თვითეულზე.

ქობულეთის რაიონის კალინინის სახელობის კოლმეურნეობის ამხ. დავითაძის ბრიგადამ 4.000 ხიდან სახელმწიფოს ჩაბარა საშუალოდ 917 მანდარინი თვითეულზე. კოლმეურნეობა „წითელი ოქტომბრის" ამხ. ჰაიდარ ვარშალომიძის ბრიგადამ 1.000 ძირ ლიმონზე საშუალოდ 360 ნაყოფი მიიღო თვითეულზე, ხოლო 500 ძირ ფორთოხალზე—400 ნაყოფი თვითეულზე. ბათუმის რაიონის ვორონოვკის სახელობის კოლმეურნეობის წევრმა ამხ. ჰოსეინ ბერიძემ 400 მანდარინის ხეზე მოკრიფა 1.442 ნაყოფი თვითეულზე.

ასეთი მაგალითი ძალიან ბევრი შეიძლება მოვიყვანოთ. საჭიროა უფრო ფართოდ გავაცნოთ მოწინავე მეციტრუსეთა გამოცდილება და მივაღწიოთ ციტრუსოვანთა პლანტაციების მოსავლიანობის სწრაფ გადიდებას.

ჩვენი სუბტროპიკების ჩრდილოეთ რაიონებში ამ ზამთარშიც ძლიერი ყინვები იყო. თუ ამ ყინვების შედეგი მძიმე არ იქნა, საქართველოს ბოლშევიკებმა ყველაფერი უნდა გააკეთონ იმისათვის, რომ საბჭოთა კავშირის მოსახლეობამ უკვე წელს მიიღოს საქართველოდან ციტრუსოვანთა პირველი მილიარდი ნაყოფი.

მევენახეობის დარგში

საქართველოს მევენახეობას ნაკლები მნიშვნელობა როდი აქვს ძველი საბჭოთა ქვეყნისათვის, ვიდრე ჩაისა და ციტრუსების მეურნეობას. ხოლო მისი განვითარების შესაძლებლობანი რესპუბლიკაში გაცილებით ფართოა, ვიდრე სუბტროპიკულ კულტურათა განვითარების შესაძლებლობანი.

1947 წლის აღწერამ გვიჩვენა, რომ უკანასკნელი 7-8 წლის მანძილზე მოხდა ვეიახების მნიშვნელოვანი შემცირება. ამჟამად საქართველოში არის 50.226 ჰექტარი ვენახი, მათ შორის უკანასკნელ რვა წელს გაშენებული 6.374 ჰექტარი. ვენახის მთელი ფართობიდან კოლმეურნეობებია 19.376 ჰექტარი, საბჭოთა მეურნეობებში — 2.159 და კოლმეურნეთა საკარმიდამო ბაკვეთებზე — 28.691.

ახალი ხუთწლიანი გეგმით ჩვენ გავითვალისწინეთ ვენახების გაშენება 11.000 ჰექტარ ფართობზე. უნდა ვთქვა, რომ ეს გეგმა,- საძირე მასალის ნაკლებობის გამო, არადამაკმაყოფილებლად სრულდება. ხუთწლეულის პირველ სამ წელს გაშენებულია 3.965 ჰექტარი ვენახი.

ჩვენ უნდა შეეთმუშავოთ წინადადებანი ვენახების ფართობის უფრო გადაჭრით გადიდების შესახებ. ვაზი კარგად ხარობს ყველა ჩვენს ძირითად სასოფლო-სამეურნეო რაიონში. ამიტომ მრავალწლიანი ნარგაევებიდან საქართველოში მან უნდა დაიკავოს, შესაძლოა ხეხილის შემდეგ, ყველაზე დიდი ფართობი. ცენტრალურ კომიტეტს მიაჩნია, რომ ჩვენ შესაძლებლობა გვაქვს 1955 წელს ვენახის საერთო ფართობი აეიყვანოთ 75.000 ჰექტარამდე. ეს ნიშნავს, რომ შვიდი წლის განმავლობაში ჩვენ უნდა გავაშენოთ 25.000 ჰექტარი ახალი ვენახი, თუ არ ჩავთვლით გაშენებას ამ დროის განმავლობაში ვაზის ნარგავების ბუნებრივი გამოკლების ასანაზღაურებლად.

რადიკალური ზომები უნდა იქნას მიღებული ფილოქსერადამძლე ვაზის ლერწის მიღების გასადიდებლად იმ ოდენობამდე, რაც საესებით უზრუნველყოფს ჩვენთვის საჭირო სარგავი მასალის გამოყვანას.

1948 წელს ჩვენ პირველ სერიოზულ წარმატებებს მივაღწიეთ ვენახების მოსავლიანობის გადიდებაში. როგორც თქვენ იცით, შარშან დამზადებულ იქნა 43.207 ტონა ყურძენი, ანუ 7.087 ტონით მეტი, ვიდრე 1940 წელს. არასოდეს საქართველოში ასეთი რაოდენობის ყურძენი არ დამზადებულა. პირველად მთელმა რიგმა რაიონებმა ყურწყაე ვენახებში მიიღეს 40 მეტი ცენტნერი ყურძენი საშუალოდ ჰექტარზე. მაგალითად, გურჯაანის რაიონმა საშუალოდ ჰექტარზე მოიყვანა 40 ცენტნერი ყურძენი, წითელწყაროს რაიონმა—44,4, ზესტაფონის რაიონმა — 48,0, მაიაკოვსკის რაიონმა — 48,7, ორჯონიკიძის რაიონმა — 52 და ცაგერის რაიონმა — 55.

ბევრმა კოლმეურნეობამ, ბრიგადამ და რგოლმა დიდ ფართობებზე მიიღო 60-დან 120 ცენტნერამდე ყურძენი ჰექტარზე.

(გაგრძელება მე-5 გვერდზე)

საქართველოს კომუნისტური პარტიის (ბ) XIV ყრილობა

საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის ანგარიში

საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის მდივნის ამხანაგ კ. ჩარკვიანის მოხსენება 1949 წლის 25 იანვარს

(გაგრძელება)

ეს მაგალითები ცხადყოფენ, რომ თუ კარგად მოვაწყობთ ჩვენი ვენახების მოვლას, შეიძლება მივიღოთ მათი მოსავლიანობის 50-100 პროცენტით გადიდებას.

ვენახების მოვლა უაღრესად შრომატევადი საქმეა. ამიტომ მეტი ყურადღება უნდა მიექცეს ვენახების დამუშავების მექანიზაციას. ჩვენი მრეწველობა უკვე უშვებს სპეციალურ ტრაქტორებსა და მისაბმელ იხვენტარს ვენახებისათვის. საჭიროა უზრუნველყოთ მათი მეტი რაოდენობით შემოზიდვა და ჩვენი მტს-ებისა და საბჭოთა მეურნეობების ამ მანქანებით აღჭურვა.

საკავშირო მთავრობის დახმარებით უნდა მივაღწიოთ იმის, რომ გადაიჭრას საჭირო რაოდენობის მოთუთიებული მავთულის გამოყოფის საკითხი, რათა უახლოეს ორ წელიწადში შპალერებად გავაშენოთ თუნდაც საკოლმეურნეო ვენახები. ეს მნიშვნელოვნად გაზრდის მათ მოსავლიანობას და გადაარჩენს ტყეებს მოსპობისაგან.

მარცვლეულის დარგში

ჯერ კიდევ 1936 წელს ამხანაგმა ლ. პ. ბერიამ ჩვენი სოფლის მეურნეობის ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს ამოცანად დასახა რესპუბლიკის უზრუნველყოფა საკუთარი მარცვლეულით.

უნდა ვაღიაროთ, რომ ჩვენ დღემდე ვერ გადავჭერით ამხანაგ ბერიას მიერ დასახული ამოცანა მარცვლეული კულტურების განვითარების დარგში. ომამდე, ნათესებლახიანი თესლბრუნვის შემოღების სახით, რაც სინამდვილეში არ გატარებულა, მიწსახმი ყოველწლიურად გეგმავდა, გაფართოების ნაცვლად. მარცვლეულის ნათესის მნიშვნელოვან შემცირებას. ომის დასაწყისში ჩვენ მტკიცედ შევცველეთ ეს ტენდენცია და მიგაღწიეთ მარცვლეული კულტურების ნათესი ფართობის აღდგენას.

მინდვრის სამუშაოების ხარისხის გაუმჯობესების შედეგად, ყოველწლიურად იზრდებოდა მარცვლეულის მოსავლიანობა. 1947 და 1948 წლებში, მიუხედავად გვალვისა ცალკეულ რაიონებში, ყველა მარცვლეული კულტურის საშუალო მოსავალმა, როგორც უკვე მოგახსენეთ, მიაღწია ჰექტარზე 12,4 ცენტნერს. ასეთი უხვი საშუალო მოსავალი საქართველოში წინათ არ ყოფილა.

გასაგებია, რომ სათანადოდ გაიზარდა მარცვლეულის საერთო მოსავალიც. 1948 წელს ყველა კატეგორიის მეურნეობის მიხედვით მარცვლეული და პარკოსანი კულტურების საერთო მოსავალმა, წინასწარი გამოანგარიშებით, მოსავლიანობის იმ ციფრის მიხედვით, რომელიც მე დავასახელე, შეადგინა 978,5 ათასი ტონა და 1940 წლის საერთო მოსავალს გადაეჭარბა 350,1 ათასი ტონით. მაგრამ ეს საკმარისი არ არის, რომ რესპუბლიკა უზრუნველყოთ საკუთარი პურით. საქართველოს პურის მოთხოვნილების დასაფარავად საჭიროა მარცვლეულის საერთო მოსავალი აკიაყანთო იმ ოდენობამდე, რომ სახელმწიფო დამზადებამ დაახლოებით ოთხჯერ გადაეჭარბოს 1948 წლის დამზადებას.

საქართველოს პარტიულმა ორგანიზაციებმა ეს ამოცანა უნდა გადაწყვეტონ შომავალი 8-10 წლის განმავლობაში.

ამას რომ მივაღწიოთ, საჭიროა აეანაზღაუროთ იმ სახნავის გამოკლება, რომელიც აუცილებელია თესლბრუნვის შემოღებასთან და მრავალწლიანი ნარგავების გაშენებასთან დაკავშირებით, ახალი ფართობების ათვისებით. ახალი ფართობები შეიძლება მივიღოთ ამოსაწრობი და სარწყავი სამუშაოების ჩატარებით, სასოფლო-სამეურნეო ბრუნვაში ნასვენისა და ნაჩხატის გამოყენებით, რ[illegible]ც დიდი რაოდენობით არის ყველა რაიონში, და შემოზიდვრეობისათვის ვარგისი ზამთრის საძოვრების ნაწილის დახვნით.

წინასწარი მინიმალური ანგარიშით ამ მხრივ ჩვენ შეგვიძლია მივიღოთ მარცვლეული კულტურების ნათესისათვის 120-140 ათასი ჰექტარი ახალი მიწა.

ეს ფართობი სავსებით საკმარისია იმისათვის, რომ აეანაზღაუროთ ზემოაღნიშნული მიზეზებით იმ ფართობის აუცილებელი შემცირება, რომელიც ამჟამად მარცვლეულ კულტურებს უკავიათ. ამასთან ერთად საჭიროა ფართოდ გამოვიყენოთნ ნაწვეერალზე 1ათასი მარცვლეული კულტურების თესვა მეორე მოსავლის მისაღებად.

მაგრამ მარცვლეულის საერთო მოსავლის გადიდებისათვის ბრძოლაში მთავარია მოსავლიანობის გადიდება. აქ გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს ნათესებლახიანი თესლბრუნვის ათვისებასა და მტკიცე დაცას მორწყვასთან და მინდორსაცავი ტყის ზოლების შექმნასთან მეზამბით.

ჩვენ სავსებით უნდა უზრუნველყოთ თავი პარკოსანი და მარცვლოვანი ბალახის თესლით, ურომლისოდაც შეუძლებელია სწორი თესლბრუნვის შემოღება. ახალი სარწყავი სისტემების აგების გზით, უახლოესი 7-8 წლის მანძილზე უნდა უზრუნველყოთ აღმოსავლეთ საქართველოს და იმერეთის მთელი დაბლობი ნაწილის მორწყვა. უნდა შევიმუშაოთ და განვახორციელოთ ფართო ღონისძიებანი მინდორსაცავი ტყის ზოლების გასაშენებლად უმთავრესად აღმოსავლეთ საქართველოს რაიონებში, სადაც ტყეები ძალიან ცოტაა.

ნიადაგის დამუშავებისა და ნათესების მოვლის შემდგომი გაუმჯობესებისათვის უნდა გავაძლიერეთ სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოთა მექანიზაცია მარცვლეულის დარგში სულ მცირე ერთიორად, უხვად მოვამარაგოთ მარცვლეულის რაიონები ტრაქტორებითა და სხვა სასოფლო-სამეურნეო მანქანებით. საჭიროა მოეწყოს მთელი რიგი ახალი მტს-ები, განსაკუთრებით იმ რაიონებში, სადაც ახალი მიწები იქნება ათვისებული.

ამ ღონისძიებებით, რომელთა განხორციელებასაც 8-10 წელი დასჭირდება, ჩვენ უნდა მივაღწიოთ რესპუბლიკაში მარცვლეულის საშუალო მოსავლიანობის გადიდებას 18-20 ცენტნერამდე ჰექტარზე. მაშინ საქართველოს კოლმეურნე გლეხობა სავსებით უზრუნველყოფს თავის თავს პურით და მოგვცემს სასაქონლო მარცვლეულს იმ რაოდენობით, რომელიც დააკმაყოფილებს ჩვენი რესპუბლიკის დანარჩენი მოსახლეობის მოთხოვნილებას.

* * *

რამდენიმე სიტყვა ჩვენი სოფლის მეურნეობის დანარჩენ კულტურებსა და დარგებზე.

ომისშემდგომ წლებში ჩვენ მივაღწიეთ მეთამბაქოეობის სერიოზულ აღმავლობას. მიეხედავად იმისა, რომ ომამდელ დონესთან შედარებით თამბაქოს ფართობი 5.000 ჰექტარით ანუ თითქმის 25 პროცენტით შემცირდა, მოსავლიანობის გადიდების შედეგად თამბაქოს ფოთლის საერთო მოსავალი გაიზარდა.

თამბაქოს ნედლეულის დამზადების სახელმწიფო გეგმა ყოველწლიურად გადაჭარბებით სრულდება. 1947 წელს ჩვენ სახელმწიფოს ჩავბარეთ 15.333 ტონა თამბაქო და გადავაჭარბეთ ყველა წინა წლის დამზადებას, გარდა 1939 წლისა, როცა თამბაქოს ჩაბარებამ შეადგინა 17.568 ტონა.

1948 წლის მოსავლიდან 20 იანვრისათვის სახელმწიფოს ჩაბარდა 15.055 ტონა თამბაქოს ნედლეული. როგორც თქვენ იცით, ჩვენ სიტყვა მივეცით ამხანაგ სტალინს, რომ გეგმის გადამეტებით დავამზადებთ 2.800 ტონა თამბაქოს. ვფიქრობ, რომ თამბაქოს რაიონების პარტიული ორგანიზაციები უზრუნველყოფენ ამ ვალდებულების შესრულებას. მაშინ დამზადებული იქნება 15.800 ტონა. ჩვენი გეგმა კი 13 ათას ტონას ითვალისწინებს.

ჩვენს ქვეყანას დიდი რაოდენობით ესაჭიროება ქართული მაღალხარისხოვანი თამბაქო. ამასთან ერთად, თამბაქო ყველზე შემოსავლიანი კულტურაა ჩვენი კოლმეურნეობებისათვის. საჭიროა უფრო ავამაღლოთ მეთამბაქეობის დონე. თამბაქოს პლანტაციების მოსავლიანობის შემდგომი გადიდებისა და პლანტაციების ერთგვარი გაფართოების გზით, უახლოეს 2-3 წელიწადში ჩვენ სახელმწიფოსათვის თამბაქოს ნედლეულის ყოველწლიური ჩაბარება საქართველოში უნდა აეიყვანოთ 20.000 ტონამდე. შესაძლოა მოგვიხდეს თამბაქოს კულტურის დანერგვა ზოგიერთ ახალ რაიონში, მაგრამ ამისი არ უნდა შეგეშინდეს.

ჩვენს ქვეყანას დიდი რაოდენობით ესაჭიროება ბამბა. ხოლო ჩვენს სარწყავი მიწათმოქმედების რაიონებს შეუძლიათ მოგვცენ ამ კულტურის მეტი მოსავალი. ჩვენ ვფიქრობთ, რომ მარნეულის, კოლახისა და ბოლნისის რაიონების კოლმეურნეობებს შეუძლიათ ბამბის ნათესები 1950 წელს აიყვანონ 8.000 ჰექტარამდე, ნაცვლად 1948 წლის 2.000 ჰექტარისა. სამგორის სარწყავი სისტემის საექსპლოატაციოდ გადაცემის შემდეგ ახლად ათვისებულ მიწებზე შეიძლება ბამბა გაშენდეს კიდევ 5.000 ჰექტარზე. ამრიგად, გვექნება 13 ათასი ჰექტარი ბამბა.

ბამბის ნათესი ფართობის გადიდებასთან ერთად ჩვენმა მებამბეებმა უნდა მიაღწიონ მისი მოსავლიანობის გადიდებას. ახლა ჩვენ საშუალოდ ჰექტარზე ვიღებთ 12 ცენტნერ ბამბის ნედლეულს. საჭიროა მოვაწყოთ ბამბის ნათესის მოვლა ისე, რომ ჰექტარზე მივიღოთ სულ მცირე 18-20 ცენტნერი ბამბა.

როგორც უკვე აღვნიშნე, საქართველოში აბრეშუმის პარკის მოსავალი თუმცა მნიშვნელოვნად გადიდდა ომიანობის დროსთან შედარებით, მაგრამ ჯერ კიდევ ვერ მიაღწია ომამდელ დონეს. საქართველოს სოფლის მეურნეობის ეს მნიშვნელოვანი დარგი მეტ ყურადღებასა და ზრუნვას მოითხოვს ჩვენი მხრივ. საჭიროა, რომ 1951 წლიდან ჩვენმა მეაბრეშუმეებმა ჩააბარონ სახელმწიფოს სულ მცირე 4.000 ტონა პარკი ყოველწლიურად.

გასულ წელს კარტოფილის ნათესს რესპუბლიკაში მცირე ფართობი როდი ეკავა — 25.000 ჰექტარზე მეტი, აქედან კოლმეურნეობებში 19.000 ჰექტარი. მაგრამ გვაღვესა და ყინვების შედეგად მოსავალი დაბალი მივიღეთ—ერთ ჰექტარზე 50-60 ცენტნერი. მარტო 1947 წელს მივიღეთ საშუალოდ 100 ცენტნერზე მეტი მოსავალი ერთ ჰექტარზე.

საჭიროა გამოვიყენოთ 1947 წლის გამოცდილება და მივაღწიოთ კარტოფილის მყარი მოსავლის მიღებას ჰექტარზე 100-110 ცენტნერის ოდენობით. ამ შემთხვევაში კარტოფილის საერთო მოსავალი იქნება 250.000 ტონაზე მეტი, რაც სავსებით უზრუნველყოფს ჩვენი რესპუბლიკის მოთხოვნილების დაკმაყოფილებას.

მნიშვნელოვანი ამოცანაა აგრეთვე ბოსტნეულისა და შაქრის ჯარხლის მოსავლიანობის შემდგომი გადიდება.

გასული წლის შედეგები ნებას გვაძლევენ აღვნიშნოთ, რომ მებაღეობა საქართველოში აღმავლობის გზას დაადგა. 1948 წელს აღებულ იქნა ხილის უხვი მოსავალი. საჭიროა უფრო უკეთ დავაყენოთ ხეხილის ნარგავების მოვლა, მივაღწიოთ მოსავლიანობის შემდგომ ზრდას და ნაყოფის დამზადების გადიდებას. ამასთან ერთად ჩვენ უნდა უზრუნველყოთ ხეხილის ნარგავების ფართობის გადიდება რესპუბლიკის ყველა რაიონში და უწინარეს ყოვლისა ძირითადი სამრეწველო მებაღეობის რაიონებში — ქართლსა და მესხეთში.

სულადობის მიხედვით მეცხოველეობის განვითარების სახელმწიფო გეგმას საქართველოს კოლმეურნეობები ყოველწლიურად ასრულებენ.

მომდინარე წლის 1 იანვრისათვის, წინასწარი ცნობებით, საკოლმეურნეო მეცხოველეობის მდგომარეობა და ზრდა შემდეგ სურათს იძლევა:

	1948 წლის გეგმის შესრულება (პროცენტობით)	1948 წ. პროდუქტიულობა 1940 წლის 1 იანვრისთვის შედარებით
მსხვილფეხა რქიანი პირუტყვი	101,3	133,9
მათ შორის:		
ძროხა	97,5	232,3
ღორი	113,8	225,2
ცხვარი და თხა	101,6	230,4
ცხენი	105,1	121,4

მაგრამ დავალებებს მეცხოველეობის პროდუქტიულობის დარგში ბევრი რაიონი ჯერ კიდევ ვერ ასრულებს. წველადობა ძალიან დაბალია. დიდია სხვადასხვა დაავადებისაგან პირუტყვის სიკვდილიანობის პროცენტი.

მეცხოველეობის დარგში სულადობის გეგმის შესრულებასთან ერთად ძირითადი ამოცანებია პირუტყვის ჯაფშობრივი შემადგენლობის გაუმჯობესება მეტიზაციისა და საუკეთესო ადგილობრივი ჯიშების მოშენების გზით, ბერწიანობის შემთხვევების მინიმუმამდე შემცირება და პირუტყვის ეპიზოოტიის ლიკვიდაცია.

მეტი ყურადღება უნდა მიექცეს კოლმეურნეთა მიერ პირადი სარგებლობისათვის პირუტყვის შენახას იმ ფარგლებში, რომელიც გათვალისწინებულია სასოფლო-სამეურნეო არტელის წესდებით. ეს მით უმეტეს საჭიროა, რომ როგორც აღწერის წინასწარი შედეგები გვიჩვენებენ, 1949 წლის 1 იანვრისათვის აღნიშნულია კოლმეურნეთა პირადი სარგებლობის პირუტყვის სულადობის შემცირება.

უკანასკნელი წლების მანძილზე მტს-ების მუშაობაში მიღწეულია ერთგვარი წარმატებანი. მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდა შესრულებულ სამუშაოთა ხარისხი, მაგრამ ტრაქტორის საშუალო გამომუშავება ჩვენს მტს-ებში კვლავ დაბალი რჩება. ნაწილობრივ ეს იმისება სატრაქტორო პარკის გაცვეთით, რომელიც ძირითადად შედგება ომამდელი გამომშვების ბორბლიანი ტრაქტორებისგან.

საქართველოს სოფლის მეურნეობის ძირითადი დარგები უაღრესად შრომატევადია. მრავალწლიანი კულტურების და განსაკუთრებით მარცვლეული მეურნეობის განვითარების ახალი ამოცანები არ შეიძლება გადაწყდეს სასოფლო-სამეურნეო საძუშაოთა ფართო მექანიზაციის დაუხერგავად. საჭიროა უახლოეს 2-3 წელიწადში მივაღწიოთ ჩვენი მტს-ების სატრაქტორო პარკის სრულ განახლებას, მისი სიძძლავრის სულ მცირე ერთიორად გადიდებას და გუთნეების, კულტივატორებისა და მთელი სხვა მისაბმელი იმპლემენტების საკორო რაოდენობით შემოზიდვას. საჭიროა სახნავი კულტურებისა და ვენახების დამუშავების მაქსიმალური მექანიზაცია. ისეთი შრომატევადი სამუშაოები, როგორიცაა პლანტაჟი ჩაის, ციტრუსებისა და ვენახის გასაშენებლად, მხოლოდდაძხოლოდ ტრაქტორებით უნდა სრულდებოდეს.

სოფლის მეურნეობის სამინისტრომ უნდა შეიმუშაოს ახალი მტს-ების ბაზის გეგმა. მან მტს-ების მშენებლობა ისე უნდა მოაწყოს, რომ თვითეულ მტს-თან იყოს კარგად ძოწყობილი სარემონტო სახელოსნო, საწვავი და საცხები მასალის საცავი და საცხოვრებელი შენობები მუშაკთათვის.

უნდა გაფართოვდეს და გაუმჯობესდეს ჩვენი მტს-ებისათვის ძეძანიზატორთა კადრების მომზადების საქმე. საჭიროა გავითვალისწინოთ, რომ საქართველოს სოფლის მეურნეობას უფრო და უფრო მეტი რაოდენობით დასჭირდება ტრაქტორისტები, კომბაინერები, მექანიკოსები და სხვა კვალიფიციური მუშები.

საქართველოს სოფლის მეურნეობის განვითარებისათვის დიდი მნიშვნელობა აქვს კოლმეურნეთა გადასახლებას მცირემიწიანი რაიონებიდან უხვმიწიან რაიონებში. ომის დამთავრების შემდეგ კოლხიდასა და აფხაზეთში გადასახლებულ იქნა 769 მეურნეობა. მათგან 575 კომლი ჩასახლებულია ახლად აგებულ სახლებში. გადასახლებულ კოლმეურნეობათათვის აგებულია 11 წყალსადენი 42 კილომეტრი საერთო სიგრძით.

საჭიროა სერიოზული ზომები მივიღოთ გადასახლებულთა დაბების მშენებლობის საქმის გასაემჯობესებლად და გადასახლების ყოველწლიური სახელმწიფო გეგმის აუცილებელი შესრულებისათვის.

სამი წლის განმავლობაში სახელმწიფოს დახმარებით მესხეთის რაიონებში ახალდასახლებულმა კოლმეურნეებმა აიგეს 1.180 ახალი სახლი. ახალდასახლებულთა დასამკვიდრებლად საჭიროა მათ დახმარება აღმოვუჩინოთ, რომ მომავალი ორი-სამი წლის განმავლობაში ყველამ შესძლოს აიგოს კარგი, მოწყობილი სახლი. მესხეთის რაიონების პარტორგანიზაციებისათვის ეს ერთ-ერთი ძირითადი ამოცანაა.

საქართველოში სოფლის მეურნეობის ელექტროფიკაციის ფართო შესაძლებლობაა. ჩვენი სოფლის ელექტროფიკაცია ძირითადად უნდა დაეყრდნოს ჰიდროენერგიას. ამჟამად რესპუბლიკაში სასოფლო ელექტროსადგურების სიმძლავრე აღწევს 13 ათას კილოვატამდე. ომისშემდგომი ხუთწლიდის უკანასკნელ სამ წელიწადში აგებული და ამუშავებულია 57 ჰიდროსადგური 3.027 კილოვატის საერთო სიმძლავრისა. მთლიანად ელექტროფიცირებულია 417 კოლმეურნეობა, რომლებშიც გაერთიანებულია 67 ათასამდე საკოლმეურნეო კომლი. გარდა ამისა ელექტროფიცირებულია 35 მტს-ი და 48 საბჭოთა მეურნეობა.

ხუთწლიანი გეგმა ითვალისწინებს სასოფლო ელექტროსადგურების საერთო სიმძლავრის აყვანას 31.200 კილოვატამდე, ე. ი. მის გადიდებას 1945 წელთან შედარებით 21.500 კილოვატით. უნდა ვთქვა, რომ სასოფლო ჰიდროსადგურების მშენებლობის ხუთწლიანი გეგმის შესრულება არადამაკმაყოფილებლად მიმდინარეობს. 1948 წელს ნაცვლად 3.319 კილოვატი სიმძლავრის 54 ჰიდროსადგურისა, დამთავრდა და ამუშავდა 984 კილოვატი სიმძლავრის 23 სადგური.

ასეთი ჩამორჩენის მთავარი მიზეზი ის არის, რომ ზოგიერთი რაიონული ორგანიზაცია და კოლმეურნეობა საჭირო ინიციატივას არ იჩენენ ჰიდროსადგურების მშენებლობაში, არ უზრუნველყოფენ მშენებლობებს მუშახელით და ადგილობრივი მასალებით. რასაკვირველია, ამაში ბრალი მიუძღვის საქართველოელექტროს ტრესტსაც, რომელიც ჯერ კიდევ სუსტად მუშაობს.

სოფლის მეურნეობის ელექტროფიკაციას მტკიცედ უნდა მოვაყოლოთ ხელი. სოფლის ელექტროფიკაციის ხუთწლიანი გეგმა დადაჭრებით უნდა შესრულდეს. განსაკუთრებით სერიოზული მუშაობა მოუწდებათ ქართლის რაიონებს, სადაც შენდება ისეთი დიდი სადგური, როგორიც არის ტერფინჭესი 3 ათასი კილოვატი სიმძლავრისა და უნდა დაიწყოს 1.350 კილოვატი სიმძლავრის იგოეთჰესის მშენებლობა.

რესპუბლიკის ხელმძღვანელმა ორგანოებმა ზომიები უნდა მიიღონ, რომ სასოფლო ჰიდროსადგურების მშენებლობა უკეთ უზრუნველყონ დეფიციტური მასალებითა და მოწყობილობით.

ტყის გაშენების ღონისძიებანი

ჩვენი სოფლის მეურნეობისათვის უდიდესი მნიშვნელობა აქვს ტყის გაშენების ღონისძიებათა გატარებას. საქართველოს ტყეებს დაცვითი მნიშვნელობა აქვთ. ისინი თავიდან გვაშორებენ ნიადაგის ეროზიას, დიდ გავლენას ახდენენ წყლის რეჟიმზე, მდინარეთა დინების რეგულირებაზე და სხვ.

ჩვენი კავშირის მთელ ევროპულ ნაწილში, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს და საკავშირო კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის ცნობილი დადგენილების განსახორციელებლად, უღიდესი სამუშაოები ჩაღდება მინდორსაცავი ტყის ზოლების გასაშენებლად. ამ ჭეშმარიტად ისტორიულ გადაწყვეტილებასან დაკავშირებით უნდა გადავსინჯოთ ტყეების ხელოვნური გაშენების ჩვენი პრაქტიკა.

ჩვენ შევიმუშავეთ და საკავშირო მთავრობის განსახილველად წარვადგინეთ წინადადებანი დასავლეთ საქართველოში ევკალიპტის ნარგავთა ქარსაფარი ზოლების გაშენებისა და 1955 წლისათვის ევკალიპტის რაოდენობის 100 მილიონ ძირამდე აყვანის შესახებ.

ამიმად მუშავდება ალმოსავლეთ საქართველოს რაიონებში მინდორსაცავი სატყეო ზოლების გაშენების გეგმა. ამ გეგმის განხორციელებაში ჩვენ საკავშირო მთავრობის სერიოზული დახმარების იმედი გვაქვს.

საჭიროა, რომ კოლმეურნეობებს გარდა, ტყის ზოლების გაშენების სამუშაოები დაევალოს საქართველოს სატყეო მეურნეობის სამინისტროს, უზრუნველყოფილ იქნას იგი სათანადო დაფინანსებით, ტრაქტორებით და სხვა მანქანებითა და მოწყობილობით.

მინდორსაცავ ზოლებს გარდა, ტყეები ცალკეულ მასივებადაც უნდა გაშენდეს. ჩვენ ღღემდეც ვახორციელებდით ტყის ხელოვნური გაშენების სამუშაოებს. მაგრამ უნდა ვაღიაროთ, რომ ტყის გაშენების ღონისძიებანი ჩვენში ხორციელდება არასაკმაო მასშტაბებითა და არასწორად. დღემდე ტყის მცენარეთა თესვა და რგვა თითქმის მხოლოდ და მხოლოდ ისეთ ადგილებში წარმოებს, სადაც ტყეები არსებობს და მათი განახლება ბუნებრივად ხდება, ბორაჯოშნი, ლაგოდეხსა და სხვა ადგილებში. ვილის რაიონები კი სატყეო მეურნეობის სამინისტროს მხედველობის გარეშე რჩება.

რესპუბლიკის ხელმძღვანელ ორგანოებში მუშავდება წინადადებანი, რომლთა თანახმად სატყეო მეურნეობათა მთელი ძალები და შესაძლებლობანი წარიმართება მინდორსაცავი ტყის ზოლების მოსაწყობად, აგრეთვე ქალაქ თბილისის გარშემო ტყის გასაშენებლად. თბილისის მიდამოებიდან დაწყებული ჩვენ თანმიმდევრულად უნდა გავაშენოთ ტყეები ქართლ-კახეთის რაიონებში, რომლებმაც, ცაცრაზმის დროს ტყეების მტაცებლურად მოსპობის შედეგად, თითქმის სავსებით დაკარგეს სატყეო საფარი.

საჭიროა, არ დავკარგოთ დრო და ყველა რაიონში მტკიცედ მოვკიდოთ ხელი ტყის ჯიშების სანერგე მეურნეობის შექმნას. ერთ წუთსაც არ შეიძლება დავიკარგოთ, რომ ტყეების გაშენების დარგში დასახული გეგმების შესრულებისათვის ხელის შეშლა მხოლოდ სანერგე მასალის ნაკლებობას შეუძლია.

ფუალთა მეურნეობის სამუშაოთა შესახებ

ომისშემდგომ წლებში ჩვენ მტკიცედ მოვკიდეთ ხელი წყალთა მეურნეობის სამუშაოებს. განსახლდა რესპუბლიკის ყველაზე დიდი და მნიშვნელოვანი სარწყავი სისტემის—სამგორის სისტემის მშენებლობა. საბჭოთა კავშირის მთავრობის გადაწყვეტილებით სამგორის სამუშაოები დავალებული აქვთ სსრ კავშირის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს და ელექტროსადგურთა სამინისტროს. ამასთან ყველაზე რთულ სამუშაოებს—გვირაბებისა და არხის სათავეს ნაგებობათა მშენებლობას — ასრულებს ხრამჰესმშენის ტრესტი, რომელმაც არხის შხივებზე პროექტის მიხედვით უნდა ააგოს აგრეთვე 36 ათასი კილოვატის საერთო სიმძლავრის ჰიდროელექტროსადგურები.

მშენებლობის დაწყებიდან 1949 წლის 1 იანვრამდე სამგორში ხრამჰესმშენის ტრესტმა 14 მილიონი მანეთის სამუშაოები შეასრულა, ხოლო სამგორწყალმშენმა —28,8 მილიონისა.

საკავშირო მთავრობის სპეციალური გადაწყვეტილებით მშენებლობისათვის 1949 წელს ასიგნებულია: ელექტროსადგურთა სამინისტროს ხაზით 45 მილიონი მანეთი და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ხაზით—17 მილიონი მანეთი. ასეთი დიდი თანხის გამოყოფა საშუალებას იძლევა წელს ფართოდ გავაჩაღოთ ყველა ძირითადი სამუშაო ზემო მაგისტრალური არხისა და თბილისის წყალსაცავის მშენებლობის დარგში.

სამგორი სახალხო მშენებლობაა. ყველა რაიონის კოლმეურნეობებმა უნდა მიიღონ მონაწილეობა საქართველოს ამ უმნიშვნელოვანესი სარწყავი სისტემის აგებაში.

ომისშემდგომ წლებში დიდი მუშაობა გაჩაღდა სარწყავი არხების მშენებლობისათვის ქარლოს, სამხრეთ ოსეთისა და კახეთის რაიონებში. დამთავრდა კიზეის, დოესი-გრაკლის და სკრა-ჭარელის არხების მშენებლობა. დიდი სამუშაოები ჩატარდა სალთვისისა და ალაზნის არხებზე, რომლთა მშენებლობაც მოლიანად უნდა დამთავრდეს 1950 წელს. სულ, ზემოაღნიშნული არხების საექსპლოატაციოდ გადაცემის შედეგად, მიღებულია 8.440 ჰექტარი ახალი სარწყავი ფართობები, ხოლო ძველი სარწყავი მიწების რეკონსტრუქციით, რომლებიც უზრუნველყოფილი არ იყო საკმაო რაოდენობის წყლით—15.000 ჰექტარი.

დიდი მუშაობაა გაჩაღებული იმერეთში აჯამეთის არხის მშენებლობაზე.

თვითდინებით რწყვასთან ერთად ფართოდ უნდა გაჩაღდეს მუშაობა მექანიკური რწყვის გასაცითარებლად. ეს განსაკუთრებით დიდმნიშვნელოვანია თბილისის რაიონისა და მესხეთის რაიონებისათვის.

უნდა აღინიშნოს, რომ წყალთა მეურნეობის სამინისტრომ და რაიონთა ხელმძღვანელმა ორგანოებმა 1948 წელს ვერ უზრუნველყვეს ქართლის რაიონებში წყალთა მეურნეობის მშენებლობის გეგმის შესრულება. ამის შედეგად, არხების მშენებლობისათვის ასიგნებული სახსრებიდან 1 მილიონი მანეთი აუთვისებელი დარჩა.

სარწყავი არხების მშენებლობა უფრო ორგანიზებულად და ენერგიულად უნდა წარმოებდეს. მშენებლობის გეგმები არა მარტო მოლიანდ, არამედ მნიშვნელოვანი გადაჭრობებითაც უნდა სრულდებოდეს.

ამას წინათ საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭომ და საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალურმა კომიტეტმა გადაწყვეტილება მიიღეს, რომ რაიონების მუშაობის შედეგების შეფასებისას წყალთა მეურნეობის სამუშაოთა შესრულება მიჩნეულ იქნება ერთ-ერთ ძირითად მაჩვენებლად. ამ გადაწყვეტილებამ მეტი ყურადღება უნდა მიაქციენოს რაიონების ხელმძღვანელებს ახალი არხების მშენებლობის გეგმის შესრულებისა და მოქმედი სარწყავ სისტემათა დაცვის სამუშაოებისათვის.

რესპუბლიკის ხელმძღვანელი ორგანოები დიდ ყურადღებას აქცევენ კოლხიდის დაბლობის ამოშრობის სამუშაოებს. ხუთწლედის პირველი სამი წლის გეგმა კოლხიდმშენმა გადაჭარბებით შეასრულა როგორც სამუშაოთა მოცულობის, ისე ამოშრობილ ფართობთა მიღების მხრივ. შესრულებულია 27,6 მილიონი მანეთის სამუშაოები, გეგმით გათვალისწინებული 24 მილიონის ნაცვლად, და გადაცემულია 10.319 ჰექტარი ამოშრობილი მიწები, გეგმით გათვალისწინებული 9.500 ჰექტარის ნაცვლად. კოლხიდმშენის უფროსი ამხ. გაბუნია უნარიანად და ზუსტად ხელმძღვანელობს მინდობილ საქმის. საჭიროა კიდევ უფრო ფართოდ გავაჩაღოთ კოლხიდის ამოშრობის სამუშაოები და უზრუნველყოთ ამოშრობილი მიწების ათვისება.

* * *

ასეთია მოკლედ ამოცანები ჩვენი სოფლის მეურნეობის შემდგომი განვითარების დარგში. მათი შესრულება პარტიული ორგანიზაციების, საბჭოთა ორგანოების, მტს-ების მუშაკების, სოფლის მეურნეობის სპეციალისტებისა და, უწინარეს ყოვლისა, ჩვენი შესანიშნავი კოლმეურნე გლეხობის დიდ დაძაბულ მუშაობას მოითხოვს.

თუ არ შევუშინდებით სიძნელეებს, არ დავკმაყოფილდებით მიღწეულით, არ გამოვიჩენთ ბოლშევიკებისათვის უცხო მიდრეკილებას „მყუდრო ცხოვრებისადმი“ და ვიმუშავებთ უნარიანად და ბეჯითად, გეგმით დასახული ეს ამოცანები განხორციელდება.

ამისათვის ობიექტური პირობები გვაქვს. მაგრამ დასახული ამოცანების რეალობა განისაზღვრება არა მარტო და არა იმდენად ობიექტური პირობებით, იგი განისაზღვრება სხვა, უფრო მნიშვნელოვანი ფაქტორებით, რომლებზეც ზეგრული სიცხადით არის ნათქვამი დიდი სტალინის მიერ ჯერ კიდევ 1931 წელს წარმოთქმულ მამობილიზებელ სიტყვებში:

„... ჩვენი პროგრამის რეალობა—ეს ცოცხალი ადამიანებია, ეს თვითონ ჩვენ ვართ თქვენთან ერთად, ჩვენი ნებისყოფა შრომისადმი, ჩვენი მზადყოფნა ვიმუშაოთ ახლებურად, ჩვენი სიმტკიცე გეგმის შესრულებაში... ვკვეს თუ არა ჩვენ იგი, ეს სიმტკიცე? დიახ, გვაქვს. მამასადამე, ჩვენი საწარმოო პროგრამა შეიძლება და უნდა განხორციელდეს კიდევ“.

(დასასრული შემდეგ ნომერში)

საქართველოს კომუნისტური პარტიის (ბოლშევიკების) XIV ყრილობა

26 იანვრის დილის სხდომა

26 იანვარს დილით შედგა საქართველოს კომუნისტური პარტიის (ბოლშევიკების) XIV ყრილობის მეორე სხდომა.

ყრილობამ მოისმინა სარევიზიო კომისიის საანგარიშო მოხსენება. მოხსენება გააკეთა **კ. მ. თარგამაძემ.**

შემდეგ ყრილობა გადავიდა კამათზე საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტისა და სარევიზიო კომისიის საანგარიშო მოხსენებათა გამო.

კამათში გამოვიდნენ ამხანაგები: **გ. ნ. ზამბახიძე** — საქართველოს კ. პ. (ბ) თბილისის კომიტეტის მდივანი, **ი. პ. უუჯიაშვილი**—საქართველოს კ. პ. (ბ) გორის რაიკომის მდივანი, **ა. ი. მგელაძე**—საქართველოს კ. პ. (ბ) აფხაზეთის სოფლის კომიტეტის მდივანი, **ვ. ი. ტოგონიძე**—საქართველოს კ. პ. (ბ) დუშეთის რაიკომის მდივანი, **ვ. ვ. მირიანაშვილი**—საქართველოს კ. პ. (ბ) წითელწყაროს რაიკომის მდივანი.

ყრილობამ მოისმინა სამანდატო კომისიის მოხსენება. სამანდატო კომისიის თავმჯდომარე ამხ. **კ. ვ. ჰიკიანაძე** ყრილობას აუწყებს, რომ საქართველოს კ. პ. (ბ) XIV ყრილობის პირველ დელეგატად ერთსულოვნად არჩეულია პარტიისა და ხალხის დიდი ბელადი ამხანაგი **ი. ბ. სტალინი.** ამ ცნობას დელეგატები მქუხარე, ხანგრძლივი ოვაციით ხვდებიან.

დელეგატები მხურვალე ტაშით შეხვდნენ ცნობას, რომ ყრილობის დელეგატებად ერთხმად არჩეული არიან დიდი **სტალინის** ერთგული თანამებრძოლები—ამხანაგები **ვ. მ. მოლოტოვი, ლ. პ. ბერია, გ. მ. მალენკოვი,** აგრეთვე საქართველოს ბოლშევიკების ხელმძღვანელი ამხ. **კ. ნ. ჩარკვიანი.**

ყრილობა ერთხმად ამტკიცებს სამანდატო კომისიის მოხსენებას.

თავმჯდომარე ამხ. **მ. ი. ბარამია** აცხადებს, რომ საქართველოს კ. პ. (ბ) XIV ყრილობის სახელზე მიღებულია მისასალმებელი დეპეშები აზერბაიჯანის კომპარტიის XVII ყრილობისაგან, ლატვიის კომპარტიის X ყრილობისაგან, აგრეთვე სომხეთის კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტისაგან.

მისასალმებელი დეპეშების ტექსტის წაკითხვას დელეგატები მხურვალე ტაშით ხვდებიან.

ამით მთავრდება ყრილობის მეორე სხდომა.

26 იანვრის საღამოს სხდომა

26 იანვარს საღამოს შედგა საქართველოს კომუნისტური პარტიის (ბოლშევიკების) XIV ყრილობის მესამე სხდომა. გრძელდებოდა კამათი საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტისა და სარევიზიო კომისიის საანგარიშო მოხსენებათა გამო.

კამათში გამოვიდნენ ამხანაგები **კ. გ. ბეჭვაია**—საქართველოს კ. პ. (ბ) აჭარის საოლქო კომიტეტის მდივანი, **მ. ვ. ალავერდაშვილი**—საქართველოს კ. პ. (ბ) სიღნაღის რაიკომის მდივანი, **დ. ე. კოლესნიკოვი** — ამიერკავკასიის სამხედრო ოლქის ჯარების სარდლის მოადგილე პოლიტიკურ საწილში, **გ. ე. ნარსია**—საქართველოს კ. პ. (ბ) ქუთაისის საქალაქო კომიტეტის მდივანი.

თავმჯდომარე ამხ. მ. ი. ბარამია ყრილობას აუწყებს, რომ ყრილობაზე მოვიდა ქალაქ თბილისის პიონერთა და მოსწავლეთა დელეგაცია.

ორკესტრის გუგუნში პიონერთა და მოსწავლეთა მწყობრი რიგებით გაიყო დარბაზის ყველა გასასვლელი და იარუსი. სცენაზე ადის ბავშვთა ჯგუფი დიდი თაიგულებით. ისინი აღფრთოვანებით უხდიან მადლობას ბოლშევიკურ პარტიასა და დიდ სტალინს ბედნიერი და საამური ბავშვობისათვის. ყრილობისადმი მისალმებას ბავშვები ამთავრებენ მწყობრად შესრულებული პიონერული სიმღერით.

შესვენების შემდეგ კამათში გამოვიდნენ ამხანაგები: **ი. ნ. ლაღიძე**—საქართველოს სსრ წყალთა მეურნეობის მინისტრი, **ი. ა. ფეიერშვილი**—საქართველოს კ. პ. (ბ) გურჯაანის რაიკომის მდივანი, **ბ. ი. გუჯეჯიანი** — საქართველოს ქვანახშირის კომბინატის უფროსი, **ს. ვ. საყვარელიძე**—საქართველოს კ. პ. (ბ) ზესტაფონის რაიკომის მდივანი, **გ. ი. კოსარევი**—სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსთან არსებული კოლმეურნეობების საქმეთა საბჭოს რწმუნებული საქართველოს სს რესპუბლიკაში.

ყრილობის დელეგატები ტაშის გრიალში იღებენ აზერბაიჯანის კ. პ. (ბ) XVII ყრილობისა და ლატვიის კ. პ. (ბ) X ყრილობისადმი მისასალმებელი დეპეშების ტექსტს.

ამით მთავრდება ყრილობის მესამე სხდომა.

უკრაინის კომუნისტური პარტიის (ბოლშევიკების) XVI ყრილობა

კიევი, 25 იანვარი. (საკდესი). დღეს კიევში, უკრაინის სსრ ოპერისა და ბალეტის ლენინის ორდენოსანი სახელმწიფო აკადემიური თეატრის შენობაში, გაიხსნა უკრაინის კომუნისტური პარტიის (ბოლშევიკების) XVI ყრილობა.

ყრილობის დელეგატებს შორის არიან პარტიული და საბჭოთა მუშაკები, მრეწველობის, ტრანსპორტისა და სოფლის მეურნეობის მუშაკები, საბჭოთა არმიის ოფიცრები და გენერლები, მეცნიერების, კულტურისა და ხელოვნების მოღვაწენი.

ყრილობის გახსნამდე დიდი ხნით ადრე დარბაზი აივსო დელეგატებითა და სტუმრებით.

ყველა დამსწრეს თვალი მიპყრობილი აქვს სცენისაკენ, სადაც გამომსახველი მხატვრული კომპოზიციით წარმოდგენილია ყველაფერი, რითაც მდიდარია საბჭოთა უკრაინა: დონბასის აღორძინებული შახტები, მეტალურგიული ქარხნები, ვ. ი. ლენინის სახელობის დნეპრჰესი, დათავთავებული საკოლმეურნეო ყანები. და ამ ფონზე, ალისფერ დროშებსა და ცოცხალ ყვავილებში აღმართულია კაცობრიობის გენიოსების, ბოლშევიკური პარტიისა და საბჭოთა ხალხის დიდი ბელადების, მსოფლიოში პირველი საბჭოთა სოციალისტური სახელმწიფოს ორგანიზატორების — ვლადიმერ ილიას-ძე ლენინისა და იოსებ ბესარიონის-ძე სტალინის დიდი პორტრეტები.

სცენის თავზე ტრანსპარანტი: „ხაოქვე ველი�აკ ნეპერემენენი პრაპორ ლენინა - სტალინა!“ („გაუმარჯოს ლენინ-სტალინის დიად უძლეველ დროშას!“).

12 საათიანი პრეზიდიუმის მაგიდასთან მოდიან უკრაინის კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრები ამხ. ნ. ს. ხრუშჩოვი, ამხანაგები — დ. ს. კოროტჩენკო, მ. ს. გრეჩუხა, ლ. გ. მელნიკოვი, ლ. რ. კორნიეცი, დ. ზ. მანუილსკი, რომლებსაც დელეგატები და სტუმრები გულთბილად ხვდებიან.

ამხ. ნ. ს. ხრუშჩოვი აცხადებს, რომ უკრაინის კომუნისტური პარტიის (ბოლშევიკების) XVI ყრილობაზე არჩეულია 657 დელეგატი გადამწყვეტი ხმით და 85 დელეგატი სათათბირო ხმით. ყრილობაზე გამოცხადდა 649 დელეგატი გადამწყვეტი ხმით და 85 დელეგატი სათათბირო ხმით.

— ნება მიბოძეთ, — ამბობს ამხ. ნ. ს. ხრუშჩოვი, — უკრაინის კომუნისტური პარტიის (ბოლშევიკების) XVI ყრილობა გახსნილად გამოვაცხადო.

დარბაზში ქუხს ოვაცია, გაისმის მისასალმებელი შეძახილები ბოლშევიკების პარტიის პატივსაცემად, დიდი სტალინის პატივსაცემად.

ამხ. ნ. ს. ხრუშჩოვს წინადადება შეაქვს ფეზზე ადგომით პატივი სცეს ბოლშევიკური პარტიისა და საბჭოთა სახელმწიფოს გამოჩენილი მოღვაწეების მ. ი. კალინინის, ა. ა. ჟდანოვის, ა. ს. შჩერბაკოვის ხსოვნას. ყველანი ფეზზე დგებიან.

შემდეგ ყრილობა გადადის ხელმძღვანელი ორგანოების არჩევნებზე.

დელეგატ ამხ. ზ. ტ. სერდიუკის წინადადებით ირჩევენ ყრილობის პრეზიდიუმს 36 კაცის შემადგენლობით. ყრილობის პრეზიდიუმში არჩეული არიან ამხანაგები — ნ. ს. ხრუშჩოვი, დ. ს. კოროტჩენკო, მ. ს. გრეჩუხა, ლ. გ. მელნიკოვი, ლ. რ. კორნიეცი, დ. ზ. მანუილსკი, კ. ზ. ლიტვინი, ი. ს. სემინი, ა. გ. კოვალი, ა. ა. გრეჩკო, ზ. ტ. სერდიუკი. პრეზიდიუმში არჩეულთა შორის არიან სტალინოს ოლქის სტაროგეშევოს მტს-ის სატრაქტორო ბრიგადის ბრიგადირი, სოციალისტური შრომის გმირი ამხ. ანგელინა, ტრესტ „ორჯონიკიძეუგოლის“ № 2 შახტის „წითელი ოქტომბრის“ მნრეველთა ბრიგადირი, სოციალისტური შრომის გმირი ამხ. ვალეგურა, კიევის ოლქის ტალნოეს რაიონის კოლმეურნეობა „ზდობუტოკ ყოფნისის“ გამგეობის თავმჯდომარე ამხ. დუბკოვეცკი, უკრაინის სსრ მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტი აკადემიკოსი პალადინი და სხვები.

ყრილობის დელეგატები დიდი აღფრთოვანებით ირჩევენ სპპაინო პრეზიდიუმში საკავშირო კომუნისტური პარტიის (ბოლშევიკების) ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს, ხოლო ყრილობის საპატიო თავმჯდომარედ— დიდ სტალინს.

შემდეგ ყრილობა ერთსულოვნად ირჩევს საბდივნოს, სარედაქციო და სამანდატო კომისიებს და ერთხმად ამტკიცებს შემდეგ დღის წესრიგს:

1. უკრაინის კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის ანგარიში.
2. უკრაინის კ. პ. (ბ) ცენტრალური სარევიზიო კომისიის ანგარიში.
3. არჩევნები:
ა) უკრაინის კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტისა.
ბ) უკრაინის კ. პ. (ბ) ცენტრალური სარევიზიო კომისიისა.

უკრაინის კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის მუშაობის შესახებ საანგარიშო მოხსენება გააკეთა ამხ. ნ. ს. ხრუშჩოვმა, რომელსაც დელეგატები გულთბილად შეხვდნენ.

ამით მთავრდება ყრილობის მესამე სხდომა.

ტატანოველთა საჩუქრები საქართველოს ბოლშევიკების XIV ყრილობას

მჭედელ ა. კობაიძის წარმავლება

— 190 პროცენტით შეავსრულებ დეკემბრის გეგმას, ხოლო იანვრისას გაეანალდებ საქართველოს კ. პ. (ბ) XIV ყრილობის გახსნის დღისათვის.— ასეთი ვალდებულება იკისრა თავისი ბრიგადის სახელით რკინიგზის თბილისის სალიანდაგო დისტანციის მექანიკური სახელოსნოს მჭედელმა არჩილ კობაიძემ.

თავისი დაპირება მან საქმედ აქცია: დეკემბრის დავალებას 93 პროცენტით გადააჭარბა, ხოლო იანვრის ნორმა 17 დღეში 120 პროცენტით გაანალდა.

19 იანვარს, დისტანციის მუშაობა-მოსამსახურეთა იმ კრებაზე, რომელიც ახალი, საპირველმაისო შეჯიბრების დაწყებას მიეძღვნა, კობაიძემ იკისრა XIV ყრილობის გახსნის წინადღეს დადგეს სტახანოვურ ვახტზე და მიაღწიოს მისი ბრიგადისათვის მიცემული დღიური საწარმოო ნორმის შესრულების სარეკორდო მაჩვენებელს.

კობაიძემ ეს ვალდებულებაც ბრწყინვალედ შეასრულა. 19, 20 და 21 იანვარს მან დღიური დავალება 500-700 პროცენტით გაანალდა. ამის გარდა, დისტანციის ინჟინერ-მექანიკოს კ. ქეტიაშვილის დახმარებით ა. კობაიძემ თაღები დაუზშო ქერას და ამ საშუალებით მიაღწია ლიანდაგის თვითეული დამჭერი ჭანჭიკის დამზადებაზე 7-8 წუთის ეკონომიას. მან აგრეთვე გრდემლზე დაამაგრა გადასაჭრელი და გასაზომი მოწყობილობა, რომელიც მოითხოვს ყველა საჭანჭიკე მასალის გადასაკვეთად უროს არა 21, არამედ მხოლოდ 6 დარტყმას.

ამ ფრიად სასარგებლო ხერხით და თავისი ბრიგადის წევრ-სტახანოველების ა. ირემაშვილის, გ. განძელაშვილისა და გ. მარიდაშვილის დახმარებით კობაიძემ 24 იანვარს ნაცვლად 23-სა, გამოსჭედა 478 ჭანჭიკი და დღიური ნორმა 2.077 პროცენტით შეასრულა.

ა. კობაიძის მისაბაძ ინიციატივას მხარი დაუჭირეს მასთან სოციალისტურ შეჯიბრებაში ჩაბმულმა დისტანციის სახელოსნოს შემდეგ.ელმა ა. მაისურაძემ და ზეინკალმა ვ. ჩიხლაძემ. 24 იანვარს მაისურაძემ 1.533, ხოლო ჩიხლაძემ 875 პროცენტით გაანალდა დღიური საწარმოო ნორმები.

იანვრის დავალება გაანალდეს

ზესტაფონი. (საკ. კორ.). ფეროშენადნობთა ქარხანაში ერთ-ერთი ღუმელი ლენინურ-სტალინური კომკავშირის სახელს ატარებს. ამ ღუმელს მომსახურებას უწევს 30 კომკავშირელი მეტალურგი. აიქართველოს ბოლშევიკების XIV ყრილობის აღსანიშნავად ღუმელის მომსახურე მეტალურგები სტახანოვურ ვახტზე დადგნენ და იანვრის საწარმოო დავალებები 23 იანვრისათვის გაანალდეს. განსაკუთრებით კარგად მუშაობენ მდნობელები შ. აბუსაძე, ე. არეკაძე, ვ. შავიძე და დ. დათუნაშვილი. ღუმელის წარმადობა შეუნელებლივ იზრდება. დეკემბერში გამოადნეს ბევრად მეტი ლითონი, ვიდრე ნოემბერში, ხოლო იანვარში გადააჭარბეს დეკემბრის მაჩვენებელს.

ქარხანაში ბევრია ისეთი სტახანოველი, რომლებმაც თვიური დავალება 20 იანვრისათვის შეასრულეს.

გერმანიის ერთიანი სოციალისტური პარტიის გამგეობის პლენუმი

ბერლინი, 25 იანვარი. (საკდესი). გუშინ ბერლინში შედგა გერმანიის ერთიანი სოციალისტური პარტიის გამგეობის მე-16 პლენუმი. იგი ძირითადად მიეძღვნა გერმანიის ერთიანი სოციალისტური პარტიის პირველ კონფერენციას, რომელიც დღეს იხსნება.

პლენუმმა მოიწონა ცენტრალური სამდივნოს მუშაობა, რის შესახებაც საანგარიშო მოხსენება გააკეთა გერმან მატერნმა.

ვილჰელმ პა�მოხსენების შემდეგ გამგეობა დაეთანხმა ცენტრალური სამდივნოს მიერ შემუშავებულ რეზოლუციის პროექტს გერმანიის ერთიანი სოციალისტური პარტიის ამოცანების შესახებ. რეზოლუცია განსახილველად გადაეცა გერმანიის ერთიანი სოციალისტური პარტიის კონფერენციას. ერთხმად დაამტკიცეს ოგრეთვე პროექტი მანიფესტისა, რომლითაც პარტიული კონფერენცია მიმართავს მთელ მშრომელ გერმანელ ხალხს.

ცენტრალური სამდივნოს წინადადების შესაბამისად გამგეობამ დაამტკიცა გადაწყვეტილება შინაპარტიულ ღონისძიებათა შესახებ. გამგეობამ აირჩია კოლექტიური ოპერატიული ხელმძღვანელობა (პოლიტიკური ბიერო), რომელშიც შედიან პარტიის ორივე თავმჯდომარე ვილჰელმ პა�ა და ოტო გროტეფო�ი, ვალტერ ულბრიხტი, ჰელმუტ ლემანი, ფრანც დალმანი, ფრიდრიხ ებერტი და პაულ მერკეტა. პოლიტიკური ბიუროს წევრობას კანდიდატებად არჩეული არიან: ანტონ აკერმანი და კარლ შტანგეფუნი.

გამგეობამ აირჩია აგრეთვე ცენტრალური პარტიული საკონტროლო კომისიის წევრები.

გაიხსნა გერმანიის ერთიანი სოციალისტური პარტიის I პარტიული კონფერენცია

ბერლინი, 25 იანვარი. (საკდესი). დღეს, 25 იანვარს, ბერლინში მუშაობა დაიწყო გერმანიის ერთიანი სოციალისტური პარტიის პირველმა პარტიულმა კონფერენციამ. კონფერენციის მუშაობაში მონაწილეობას იღებენ გერმანიის ერთიანი სოციალისტური პარტიის ცენტრალური გამგეობის წევრები და 520 დელეგატი, რომლებიც წარმოადგენენ გერმანიის ოკუპაციის საბჭოთა ზონის საწარმოთა, სოფლის მეურნეობის, თვითმმართველობის ორგანოების, სამეცნიერო და კულტურულ დაწესებულებათა პარტიულ ორგანიზაციებს. სტუმრად კონფერენციას ესწრებიან ევროპის 14 ქვეყნის მომმე პარტიების დელეგატები.

როცა სხდომის დარბაზში შედის საკავშირო კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის მდივანი ამხანაგი ბ. ნ. სუსლოვი, კონფერენციის მონაწილენი მას მქუხარე ტაშით ეგებებიან.

პრეზიდიუმის მაგიდასთან მიდიან გერმანიის ერთიანი სოციალისტური პარტიის თავმჯდომარენი ვილჰელმ პაიკ და ოტო გროტეფოიი, რომელსაც დელეგატები და სტუმრები გულთბილად ხვდებიან.

გროტეფოიმ პარტიული კონფერენციის გახსნისას აღნიშნა სერიოზული შინაპოლიტიკური ვითარება, რომელშიც კონფერენცია შეიკრიბა.

დასავლეთის იმპერიალიზმი, ამბობს იგი, თავის სოოკუპაციო ძალებს გერმანიაში იყენებს გერმანიის სახელმწიფოს საბოლოოდ დასაწყლებლად. ამ მხრიდან ზედიზედ სცემენ ლახვარს გერმანელ ხალხს, ეს არის: გერმანიის დასავლეთ საზღვრების შეცვლა, ბონის სპპარატული კონსტიტუციი, რურის სტატუტი, სოციუპაციო სტატუტი. გერმანელი ხალხისათვის დასავლეთ გერმანიაში დამონების რეჟიმი მზადდება.

გროტეფოიი აცხადებს, შეუძლებელია მშვიდობა, თუ გერმანელი ხალხი დამონებული იქნებაო. გერმანიის პროგრესულ დემოკრატიულ ძალებს, რომლებიც ცნობენ გერმანელი ხალხის ვალდებულებებს პიტლერული აგრესიისაკენ დაზარალებული ხალხების წინაშე, სურთ იმეშაონ თავიანთ ქვეყანაში ახალი ცხოვრების ასაშენებლად. ბონის სოციალისტურ პარტიას ბანზარაბი აქვს ამ კონფერენციაზე უმეკნის გერმანიის მუშათა კლასს და მთელ გერმანელ ხალხს უკეთესი მომავლის გზა.

პარტიული კონფერენციის დელეგატებმა პრეზიდიუმის შემადგენლობაში აირჩიეს პარტიის ცენტრალური სამდივნოს წევრები, აგრეთვე მუშათა კლასის, გლეხობისა და ინტელიგენციის წარმომადგენლები.

კონფერენციამ დაამტკიცა მუშაობის შემდეგი დღის წესრიგი.

1. „ბრძოლა მშვიდობისათვის — ომის გამჩაღებელთა წინააღმდეგ“ — მომხსენებელი ვილჰელმ პაიკი.
2. „ზოგიერთი გაკეთილი სახელმწიფო და სამეურნეო პოლიტიკის დარგში და ორწლიანი გეგმის განხორციელება“ — მომხსენებელი ვალტერ ულბრიხტი.
3. „პარტიის პოლიტიკა და გერმანიის ერთიანი სოციალისტური პარტიის გარდაქმნა ახალი ტიპის პარტიად“ — მომხსენებელი ოტო გროტეფოიი.

25 იანვრის დილის სხდომა მიეძღვნა სტემრების გამოსვლებს. ისინი მიესალმნენ გერმანიის ერთიანი სოციალისტური პარტიის პირველ პარტიულ კონფერენციას.

ურუგვაის კომუნისტური პარტიის ყრილობა

ნიუ-იორკი, 25 იანვარი. (საკდესი). გაზეთმა „ნოტისიაო დე ოიმ“, რომელიც ჰავანაში გამოდის, დაბეჭდა მონტევიდეოდან მიღებული თავისი კორესპონდენტის ცნობა ურუგვაის კომუნისტური პარტიის ამას წინით შემდგარი ყრილობის შესახებ. ყრილობაზე ძირითადი მოხსენება გააკეთა ურუგვაის კომუნისტური პარტიის მდივანმა სენტორმმა ეუნესონ გომესმა.

ყრილობამ აზრი გამოთქვა, რომ საქმიროა ყველა პროგრესული ძალის გაერთიანება მშვიდობისა და დემოკრატიის დამკვიანების პროგრამის შესაბამისად, აგრარული რეფორმის, სოციალური უზრუნველყოფისა და ქვეყნის ინდუსტრიალიზაციის განსახორციელებლად. ყრილობამ მოითხოვა ხელფასის, ჯამაგირებისა და პენსიების გადიდება, ცხოვრების დიდი ღირებულების შემცირება, ყველა მამაკაცისა და ქალისათვის ოთხკვირეული ანაზღაურებადი შვებულების დაწესებისა და ეროვნული ეკონომიკის ინტენსიფიკაციის ბრძოლისაკენ.

სპპ-ის ეროვნული კომიტეტის ბიუროს ინფორმაციის ბიულეტენი

ბერლინში ეროვნული ფრონტის ბანაკი

ბერლინში ეროვნული ფრონტის ბანაკი

ბერლინში ეროვნული ფრონტის ბანაკ